

REFERAT Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget d. 01-12-2025

Mødedato Mandag d. 01. december 2025 kl. 08:15

Mødested Det Blå Rum

Indholdsfortegnelse

Orientering om serviceniveau for vintertjenesten på offentlige kommunale veje, stier og pladser.....	3
Frigivelse af anlægsbevilling - Cykelhandlingsplan.....	5
Frigivelse af anlægsbevilling til renovering af veje i forbindelse med kloakfornyelse 2026.....	7
Håndtering af parkering på den nordlige del af Østre Kirkevej, Herning.....	9
Udbygning og forlægning af Ørneborgvej mellem biogasanlæg og Vardevej.....	11
Vedtagelse af omlægningsplan for Herning Kommune.....	13
Reservation af kommunale jorde til jordfordeling ifm. vådområdeprojekt ved Herningsholm Å (Ski	16
Forespørgsel om leje af Arnborg Badesø, Splash City.....	19
Skov og natur ved Løvbakkerne i samarbejde med Dansk Håndbold og Herning Vand.....	22
Salg af areal med tidligere jernbanebro ved Sdr. Felding.....	25
Frigivelse af anlægsbevilling til revision af komprimator på omlastestationen.....	28
Frigivelse af anlægsbevilling til opgradering af genbrugsplads.....	29
Orientering om producentansvar for emballageaffald.....	30
Fastsættelse af gebyr for brugerbetaling for miljøgodkendelser og miljøtilsyn 2026.....	32
Fastlæggelse af mål for forbedret spildevandsrensning på Herning Centralrenseanlæg.....	34
Vedtagelse af miljøtilsynsplan for virksomheder og landbrug.....	36
Dispensation fra forskrift for dyrehold i boligområder.....	38
Kronborgvej 1, Aulum - Entreprenør på landbrugsejendom.....	40
Ejstrupvej 28, Brande - Lovliggørelse af maskinhus i landzone.....	42
Østerhovedvej 7, Vildbjerg - Lovliggørelse af maskinhus.....	45
Stormosevej 26, Studsgård - Lovliggørelse af overdækket areal i landzone.....	48
Orientering: Gindeskovgård 6, Haderup - Opførelse af nyt stuehus samt bibeholdelse af eksisterend	50
Orientering om afgørelse fra Byggeklageenheden - Tværgade 3B, Hammerum.....	54
Godkendelse af anlægsregnskaber - kommunale ejendomme.....	56
Lukket: Politianmeldelse for manglende overdækning af møddingsplads mv.....	60
Lukket: Meddelelser.....	61
Lukket: Køb af areal.....	62

Punkt 190: Orientering om serviceniveau for vintertjenesten på offentlige kommunale veje, stier og pladser

05.07.00-P24-1-16

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Steen Dahl Pedersen

Øvrige sagsbehandlere: Peter Dalsgaard

Resume

Orientering om serviceniveau for udførelse af glatførebekæmpelse og snerydning på offentlige kommunale veje.

Udvalget har den 21. oktober 2024 fået præsenteret en række forslag til tiltag omkring Herning Kommunes vintertjeneste og serviceniveauet for samme. Der har efterfølgende været arbejdet med tiltagene, hvilket udvalget vil blive orienteret om på mødet.

Forvaltningen anbefaler, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Serviceniveau for udførelse af glatførebekæmpelse og snerydning på offentlige kommunale veje, stier og pladser er fastlagt i kommunens vinter- og renholdelsesregulativ vedtaget i Byrådet den 11. oktober 2016, punkt 280. Regulativet beskriver omfang, rækkefølge og retningslinjer for vintertjenesten.

Den operative indsats iværksættes og udføres ud fra en konkret behovsvurdering og er tilrettelagt ud fra, at de anførte servicemål kan opfyldes i prioriteret rækkefølge.

I situationer, hvor servicemålene ikke kan opretholdes, prioriteres indsatsen der, hvor det vurderes vigtigst af hensyn til færdsdens afvikling og trafiksikkerheden.

På udvalgsmødet den 21. oktober 2024, punkt 168, fremlagde forvaltningen forslag til gennemførelse af en række tiltag, hvor nogle er gennemført, mens andre ikke er nået i mål endnu.

- Det er på Herning.dk præciseret, at borgerne ikke må anvende vejsalt og andre kemiske optøningsmidler ved glatførebekæmpelse af fortove.
- Der vurderes løbende på behovet for placering af nye sanddepoter på vejstrækning med store stigninger. Der er for nuværende placeret ca. 60 sanddepoter.
- Der er i højere grad taget hensyn til virksomheder og landbrug i forbindelse med vinterruteplanlægningen.
- Der vil fortsat blive arbejdet på at finde løsninger på udførelse af vintertjeneste i samarbejde med lokale ressourcer. Derudover undersøges, om lokale ressourcer i form af pedeller på skoler mv. kan bringes i spil.
- Det er konstateret, at der kan være forskel på om en boligvej er en klasse 3 eller 4, alt efter hvilket boligområde der er tale om. Eventuelle forskelle vil blive tilrettet.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Kort over sanddepoter

Punkt 191: Frigivelse af anlægsbevilling - Cykelhandlingsplan

05.04.06-P20-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X X

Sagsbehandler: Rasmus Bartholdy Jensen

Øvrige sagsbehandlere: Steen Dahl Pedersen, Pia Colstrup

Resume

Der anmodes om frigivelse af rådighedsbeløb på 2,0 mio. kr. afsat i 2025 til realisering af initiativer i Cykelhandlingsplanen.

Forvaltningen anbefaler, at rådighedsbeløbet frigives.

Sagsfremstilling

Der er på investeringsoversigten afsat et rådighedsbeløb på 2,0 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 09 Trafik til gennemførelse af initiativer i Cykelhandlingsplanen.

På møde i Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget den 20. januar 2025, punkt 8, blev det besluttet, at midlerne i 2025 anvendes til følgende projekter:

Fremført cykelsti på Vestergade ud til Møllegade i Herning

Der anlægges en 1,5 meter bred fremført cykelsti adskilt fra kørebanen med kantsten samt en højre shunt for cyklister uden om det signalregulerede kryds. Projektet bliver koordineret med den igangværende anlæggelse af byparken på hjørnet af Vestergade og Møllegade/Fredensgade.

Tryghedszoner (skolezoner) ved 2 skoler

Projektet omfatter etablering af tryghedszoner/skolezoner ved de 2 skoler i Sunds (Skalmejevej og Nøddevej). Fokus bliver på, at der omkring skolerne og tilhørende boligområder skabes mere trygge og mere sikre rammer for de cyklende og gående, så flere børn og unge i højere grad bliver selvtransporterende.

Der lægges vægt på en grundig udviklingsproces med alle relevante lokale borgere og aktører i området. Værktøjerne kan blandt andet blive hastighedsdæmpning, ensretning (midlertidig ved skoleåbning eller permanente), vejlukninger (midlertidig ved skoleåbning eller permanente), forbedring af fortovs- og stikrydsninger mv. Ud over proces vil der skulle bruges midler på at understøtte planerne ved skiltning, stribearbejder, eventuel belysning ved krydsninger og andre mindre belægnings- og anlægsarbejder, samt informationskampagne. Metoder og løsninger er inspireret af efterhånden mange skoler - det er gjort i blandt andet Vejle, Faaborg-Midtfyn, Allerød, Bornholm, Aalborg, Aarhus, Odense og Københavns kommuner.

Ud over Cykelhandlingsplanen støtter det op om målene i Herning Kommunes klimaplan og forventes gennemført i løbet af 2026.

Kortet viser de to skoler i Sunds - Skalmesvej og Nøddevej

Økonomi

Der anmodes om anlægsudgiftsbevilling på 2,0 mio. kr. til gennemførelse af ovennævnte projekter.

Anlægsudgiften finansieres af afsat rådighedsbeløb på 2,0 mio. kr. på Serviceområde 09 Trafik, stednr. 223096 Cykelhandlingsplan i 2025.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der meddeles anlægsudgiftsbevilling på 2,0 mio. kr. på Serviceområde 09 Trafik, stednr. 223096 Cykelhandlingsplan

at anlægsudgiften finansieres af afsat rådighedsbeløb på 2,0 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 09 Trafik, stednr. 223096 Cykelhandlingsplan.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 192: Frigivelse af anlægsbevilling til renovering af veje i forbindelse med kloakfornyelse 2026

05.12.10-P20-1-17

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Sagsbehandler: Satenik Gasparyan

Øvrige sagsbehandlere: Steen Dahl Pedersen, Pia Colstrup

Resume

Der anmodes om frigivelse af rådighedsbeløb på 7,813 mio. kr. afsat i 2026 til renovering af veje i forbindelse med kloakfornyelser.

Forvaltningen anbefaler, at rådighedsbeløbet frigives, samt at udvalget drøfter og tager stilling til den manglende finansiering af 1,8 mio. kr., såfremt Herning Kommune skal følge Herning Vands kloakrenoveringsplan for 2026.

Sagsfremstilling

Der er på investeringsoversigten afsat et rådighedsbeløb på 7,813 mio. kr. i 2026 på Serviceområde 09 Trafik til renovering af veje i forbindelse med kloakfornyelser.

Beløbet foreslås anvendt til renovering af kantsten, fortove og rendestensbrønde/stikledninger i forbindelse med fornyelse af kloaksystemerne i Herning, Vildbjerg, Ilskov, Gjellerup og Hammerum.

Der er tale om både mindre og større ledningsrenoveringsprojekter, som bliver koordineret med renovering af øvrige vejelementer samt midler afsat til renovering af gadelysanlæg, trafiksikkerhed og forskønnelse. Trafiksikkerhed, tryghed, tilgængelighed og bæredygtighed indarbejdes i størst muligt omfang.

Som bilag er vedlagt oversigt over forventede koordinerede vej- og kloakprojekter i perioden 2026 - 2029.

Ovenstående projekter vil medføre, at der i 2026 renoveres ca. 350 stk. rendestensbrønde med tilhørende stikledninger ud af et samlet antal på ca. 26.000 stk. Desuden vil der blive renoveret ca. 8,6 km fortove i forbindelse med kloakfornyelserne ud af i alt ca. 600 km.

Det skal bemærkes, at der kan forekomme ændringer i de enkelte projekter i forbindelse med den nærmere planlægning og projektering af arbejderne.

Økonomi

Der anmodes om anlægsudgiftsbevilling på 7,813 mio. kr. til renovering af veje i forbindelse med kloakfornyelser på Serviceområde 09 Trafik, nyt profitcenter i 2026.

Anlægsudgiften finansieres af afsat rådighedsbeløb på 7,813 mio. kr. i 2026 på Serviceområde 09 Trafik, profitcenter A270000014 Renovering af gader og veje i forbindelse med kloakfornyelse. Afsatte rådighedsbeløb på 7,813 mio. kr. årligt i 2027- 2029 på samme profitcenter flyttes tilsvarende til nyt profitcenter.

Som det fremgår af vedlagte bilag forventes den samlede udgift i 2026 at blive ca. 10,9 mio. kr., såfremt Herning Kommune skal følge Herning Vands kloakrenoveringsplan.

Der er afsat ca. 1,3 mio. kr. på vejdriftsbudgettet til renovering af ledninger og brønde, som normalt indgår i finansiering af de koordinerede vej- og kloakprojekter. Der mangler således 1,8 mio. kr. for at kunne gennemføre de planlagte projekter i 2026.

Der ses følgende muligheder omkring den økonomiske udfordring:

- Anmode Herning Vand om at afstemme omfanget af kloakfornyelse i forhold til Herning Kommunes budget for området.
- Ingen udskiftning af fortovsfliser og/eller kantsten på udvalgte veje svarende til 1,8 mio. kr., svarende til omkring 30 - 35 % af behovet.
- Finde 1,8 mio. kr. i vejdriftsbudgettet.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der meddeles anlægsudgiftsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 7,813 mio. kr. i 2026 på Serviceområde 09 Trafik, nyt profitcenter Renovering af gader og veje i forbindelse med kloakfornyelse

at anlægsudgiften finansieres af afsat rådighedsbeløb på 7,813 mio. kr. i 2026 på Serviceområde 09 Trafik, profitcenter A270000014 Renovering af gader og veje i forbindelse med kloakfornyelse. Afsatte rådighedsbeløb på 7,813 mio. kr. årligt i 2027- 2029 på samme profitcenter flyttes tilsvarende til nyt profitcenter

at udvalget drøfter og tager stilling til den manglende finansiering af 1,8 mio. kr., såfremt Herning Kommune skal følge Herning Vands kloakrenoveringsplan for 2026.

Beslutning

Udvalget besluttede at gennemføre de planlagte koordinerede vej- og kloakprojekter, hvor den manglende finansiering på 1,8 mio. kr. findes ved at anmode Herning Vand om at afstemme omfanget af kloakfornyelse i forhold til Herning Kommunes budget for området.

Bilag

Koordinerede vej- og kloakprojekter 2026-2029

Punkt 193: Håndtering af parkering på den nordlige del af Østre Kirkevej, Herning

05.13.01-G01-4-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Anne Nygaard Weisbach

Øvrige sagsbehandlere: Steen Dahl Pedersen

Resume

Den nordlige del af Østre Kirkevej i Herning er en lukket villavej med begrænset trafik, men der er problemer med parkering og fremkommelighed, især for renovations- og redningskøretøjer.

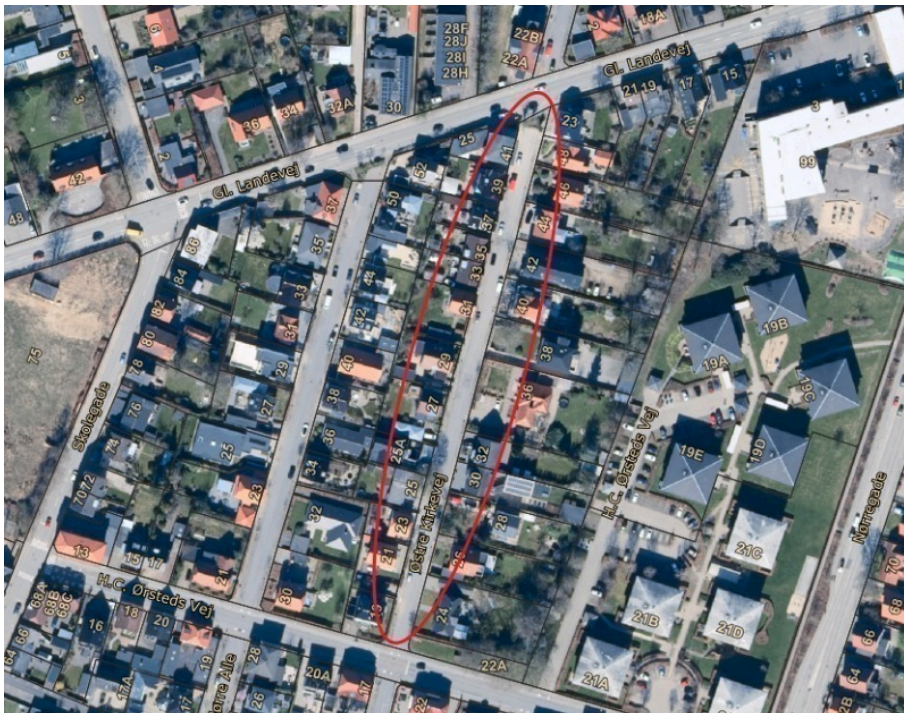
Efter et dialogmøde med beboerne er der fremsat ønske om at tillade delvis parkering på fortovet i begge sider, inspireret af en løsning på Haakonsgade i Herning.

Forvaltningen anbefaler, at der godkendes fortovsparkering på Østre Kirkevej som foreslået i sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

Vejen er en lukket villavej med begrænset trafik, men med udfordringer i forhold til parkering og fremkommelighed.

Særligt renovationskøretøjer har haft vanskeligheder med at tømme affaldsbeholdere, og der er bekymring for redningskøretøjers adgang.

Kortudsnittet viser den nordlige del af Østre Kirkevej

Billede: Kig ned af Østre Kirkevej

Der blev afholdt dialogmøde den 29. september 2025 med deltagelse fra 18 husstande på den nordlige del af vejen. Efter dialogmødet har beboerne fremsendt et ønske om, at der tillades delvis parkering på fortovet i begge sider af vejen. Dette vil frigøre tilstrækkelig plads på vejbanen til, at renovations- og redningskøretøjer kan passere uhindret.

Fortovet på Østre Kirkevej er ikke konstrueret til at bære vægten af køretøjer, men den nuværende tilstand med knækkede og slidte fliser betyder dog, at eventuelle yderligere skader fra parkering på fortovet er begrænsede. Det vurderes, at delvis fortovsparkering ikke vil forværre forholdene for fodgængere betydeligt, da placeringen af træer og lygtepæle midt på fortovet i forvejen reducerer fremkommeligheden. Som følge heraf benytter bløde trafikanter derfor ofte vejbanen allerede på nuværende tidspunkt.

Beboerne er indforståede med, at fortovets belægning først renoveres i forbindelse med en fremtidig kloakseparering, hvor store dele af vejen vil blive opgravet, og der tages stilling til den samlede indretning af vejen.

Udførelsen af denne løsning forudsætter dialog med politiet om parkering delvist på fortov.

Økonomi

Udgifter til skiltning indeholdes i den nuværende drift indenfor Serviceområde 09 Trafik.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der godkendes fortovsparkering på Østre Kirkevej som foreslået i sagsfremstillingen.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 194: Udbygning og forlægning af Ørneborgvej mellem biogasanlæg og Vardevej

05.00.00-P20-5-23

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Sagsbehandler: Tommy Jonassen

Øvrige sagsbehandlere: Steen Dahl Pedersen, Lars Peter Pihl Larsen, Philip Wieclaw Svendsen

Resume

Der foreligger projekt for udbygning og forlægning af Ørneborgvej mellem Studsgård Biogas og Vardevej.

Forvaltningen anbefaler, at vejprojektet godkendes, og at arealerhvervelserne til udbygning og forlægning af Ørneborgvej sker efter ekspropriationslignende vilkår.

Sagsfremstilling

Der er udarbejdet et anlægsprojekt for udbygning og forlægning af Ørneborgvej mellem Studsgård Biogas og Vardevej, syd for Herning, med henblik på at forbedre trafiksikkerheden og fremkommeligheden på vejstrækningen.

Projektet omfatter en sideudvidelse af den eksisterende vej samt en forlægning af Ørneborgvejs tilslutning til Vardevej mod syd, som vist på billedet herunder.

Der bliver således anlagt et nyt kryds på Vardevej med højre- og venstresvingsbaner. Den nuværende tilslutning af Ørneborgvej til Vardevej lukkes og omklassificeres fra offentlig vej til privat fællesvej eller nedlægges efter nærmere aftale med de berørte lodsejere.

Som det fremgår af vedlagte bilag er der til vejprojektet behov for at erhverve i alt ca. 8.900 m² jord fordelt på 5 lodsejere. Arealerne erhverves efter ekspropriationslignende vilkår og overføres herefter til offentlig vej.

Anlægsprojektet forventes færdiggjort i 2026.

Økonomi

Herning Bioenergi A/S, CVR-nummer 25809890 forpligtes til at betale eller refundere alle udgifter, som er forbundet til vejprojektet, samt areal- og rettighedserhvervelse hertil, herunder erstatninger til lodsejere.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at vejprojektet godkendes

at de nødvendige arealer og rettigheder, som beskrevet i kortbilagene og i sagen, erhverves

at forvaltningen opfordres til at søge at indgå frivillige aftaler om erhvervelse af de nødvendige arealer og rettigheder, eventuelt på ekspropriationslignende vilkår, idet byrådet tilkendegiver at være indstillet på at ekspropriere efter vejlovens § 94 - 98, såfremt der ikke indgås frivillige aftaler

at forvaltningen bemyndiges til at iværksætte ekspropriationsprocedure efter vejlovens § 94 - 98 og afholde åstedsforretning vedrørende de nødvendige arealer og rettigheder, hvis der ikke indgås frivillige aftaler herom.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Ørneborgvej Arealplan vest

Ørneborgvej Arealplan øst

Punkt 195: Vedtagelse af omlægningsplan for Herning Kommune

01.00.00-P15-4-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X X

Sagsbehandler: Louise Berg Hansen

Øvrige sagsbehandlere: Jens Albert Hansen

Resume

Herning Kommune bidrager til arealomlægningsplanerne for tre lokale treparter i hovedvandoplandene Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden. For hvert hovedvandopland skal der udarbejdes en omlægningsplan, som skal godkendes i den enkelte trepart, verificeres af staten og endelig skal byrådene i hver enkelt kommune principvedtage omlægningsplanen, inden den er gældende og kan offentliggøres.

Omlægningsplanerne skal vise vejen til målindfrielse af kvælstof og lavbundsindsatsen, og kommunen skal i omlægningsplanen arbejde for så vidt muligt at identificere arealer, som har potentiale for at bidrage til beskyttet natur og hvor muligt også til strengt beskyttet natur. Der er i Herning Kommune tegnet 62 projektområder med et samlet areal på ca. 14.800 ha. Der er stort set kun tegnet skitseprojekter i de lavt beliggende områder omkring ådalene og enkelte tidligere moser, og det vurderes, at Herning Kommune kan opfylde kommunens arealmæssige andel af kvælstoffjernelse alene ved disse projekter og således uden, at det er påkrævet at indtegne projekter på den højereliggende landbrugsjord. Forslag til omlægningsplan i alle 3 hovedvandoplande er blevet godkendt i de lokale treparter, og dermed også for arealerne beliggende i Herning Kommune.

Forvaltningen anbefaler, at omlægningsplanen for Herning Kommune principvedtages, samt at de nødvendige skitseprojekter i omlægningsplanen søges realiseret.

Sagsfremstilling

Grøn Trepert - baggrund

Herning Kommune bidrager til arealomlægningsplanerne for tre lokale treparter i hovedvandoplandene Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden. Hver lokal trepart skal planlægge, koordinere og gennemføre en omlægningsplan indenfor den enkelte treparts geografiske område. Dette betyder, at der skal udpeges en væsentlig andel af landarealerne, herunder landbrugsarealer, i kommunen som lavbunds- og vådområdeprojekter i ådalene for at kunne indfri de indsatser til kvælstoffjernelse og CO₂-reduktion, der er udstukket via rammerne for Grøn Trepert. Aftalen blev indgået i juni 2024 og implementeret via en bred aftale i Folketinget i december 2024. Sagen er senest blevet behandlet i Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget den 6. oktober 2025, punkt 171.

For hvert hovedvandopland skal der udarbejdes en omlægningsplan, som skal godkendes i den enkelte trepart, verificeres af staten og endelig skal byrådene i hver enkelt kommune principvedtage omlægningsplanen, inden den er gældende og kan offentliggøres. Kommunalbestyrelserne skal med principvedtagelsen tage stilling til, om de kan tilslutte sig, at kommunen og de lokale treparter arbejder videre med projekterne i den dynamiske omlægningsplan, der foreligger på det pågældende tidspunkt, herunder de principper, som den lokale trepart har lagt til grund for de prioriteringer, som omlægningsplanen er udtryk for. Det kan fx være, at de lokale treparter alle har valgt, at der aktivt skal arbejdes for at opnå flest mulige synergier i projekterne.

De udpegede projekter i omlægningsplanen er ikke en bindende udpegning, men skal ses som en "mulighedsplan" for, hvor arealerne generelt giver mest faglig mening at udtage. Forinden en eventuel gennemførsel af projekterne, skal en forundersøgelse vise, at arealerne teknisk set kan anvendes til formålet, og lodsejerne skal give tilsagn om at deltage. Arealerne i planen bliver først bindende for lodsejerne langt henne i projektprocessen, hvis de selv frivilligt vælger at indgå i og underskrive tilbud om udtagning af deres arealer.

Lodsejerinvolvering

Kommunen har i samarbejde med Herning-Ikast Landboforening og Familielandbruget Vestjylland i april og maj afholdt 3 lodsejermøder om arealomlægningerne i den grønne trepart. Her var det muligt at stille spørgsmål og bidrage med forslag til potentielle projekter. Der var god tilslutning med 600 fremmødte, og der var generelt positiv interesse for sagen. Kommunen har den 6. oktober 2025 udsendt et brev via e-Boks til alle lodsejere med arealer i et skitseprojekt. Brevet indeholdt information om den grønne trepart, kortmateriale som viser skitseprojektområderne samt kontaktinformationer.

Der vil blive afholdt informationsmøder for lodsejere den 28. januar 2026. Møderne bliver planlagt i samarbejde med Sagro, Herning-Ikast Landboforening, Familielandbruget Vestjylland og Danmarks Naturfredningsforening. På møderne vil man kunne få oplyst, hvordan et projekt typisk forløber samt mulighederne for erstatning eller anden kompensation.

Omlægningsplanen - Resultatet

Omlægningsplanerne skal vise vejen til målindfrielse af kvælstof og lavbundsindsatsen, og kommunen skal i omlægningsplanen arbejde for så vidt muligt at identificere arealer, som har potentiale for at bidrage til beskyttet natur - og hvor muligt, også til strengt beskyttet natur. Der er i Herning Kommune tegnet 62 projektområder med et samlet areal på 14.800 ha. Der er stort set kun tegnet skitseprojekter i de lavt beliggende områder omkring ådalene og enkelte tidligere moser, og det vurderes, at Herning Kommune kan opfylde kommunens arealmæssige andel af kvælstoffjernelse alene ved disse projekter og således uden, at det er påkrævet at indtegne projekter på den højereliggende landbrugsjord. Forvaltningen har tænkt så mange synergier som muligt ind i de enkelte skitseprojekter, således at projekterne ud over tilbageholdelse af kvælstof og CO₂ også i noget omfang vil kunne modvirke oversvømmelses- og okkerproblematikker, sikre en mindre del drikkevandsinteresser samt skabe sammenhængende natur. Områder, hvor lodsejere ved landboforeningernes og kommunens 3 afholdte tegnemøder for lodsejere har vist interesse for udtagning af jord, er ligeledes blevet prioriteret højt, hvor det har givet teknisk mening i projektudpegningen.

Tabel som viser skitseplanerne i Herning Kommune

Opland	Ringkøbing Fjord	Nisum Fjord	Limfjorden	I alt
Antal skitseprojekter	28	25	9	62
Arealet af skitseprojekterne i ha	7.740	5.913	1.216	14.869
Antallet af skitseprojekter - vådområder	8	6	4	18
Arealet af skitseprojekter - vådområder	2.082	1.323	438	3.843
Antallet af skitseprojekter - lavbundsprojekter	20	19	5	44
Arealet af skitseprojekter - lavbundsprojekter	5.658	4.590	779	11.026
Indsatsbehov (vurderet) i Herning Kommune (Ton N)	292,7	211,4	43,6	547,7
Indtegnet behov + 20% teknisk buffer (Ton N)	351,2	253,7	52,3	657,2

Lokal Grøn Trepert Ringkøbing Fjord besluttede, at omlægningsplanen skulle være robust og indeholde en teknisk buffer på 20 %, der tager hensyn til et vist forventet frafald blandt de indtegnede skitseprojekter. Lokal Grøn Trepert Nisum Fjord og Lokal Grøn Trepert Limfjorden besluttede ligeledes, at omlægningsplanerne for disse vandoplande skulle være robuste. I Herning Kommune er der i alle tre vandoplande blevet arbejdet med en teknisk buffer på omkring 20 % for at sikre denne robusthed i planen. Ligeledes er der i Herning Kommune blevet regnet med en kvælstofeffekt på 60 kg N/ha i vådområder og 40 kg N/ha i lavbundsprojekter. Disse effektiviteter er valgt ud fra en faglig vurdering af, hvad der er

realistisk at opnå i projekter på jordtyper, der findes i Midtjylland, og det harmonerer med, hvad nabokommunerne har valgt at arbejde med.

Forslag til omlægningsplan i alle 3 hovedvandoplande er blevet godkendt i de lokale treparter. Godkendelsen skete på følgende datoer:

- Lokal Grøn Trepert Nisum Fjord - 20. oktober 2025
- Lokal Grøn Trepert Ringkøbing Fjord - 5. november 2025
- Lokal Grøn Trepert Limfjorden - 6. november 2025.

Referat fra de lokale grønne treparter Nisum Fjord og Ringkøbing Fjord er vedlagt som bilag. Notatet herom for Lokal Grøn Trepert Limfjorden forventes først endelig vedtaget den 28. november, hvorefter det vil blive vedhæftet punktet til den videre politiske behandling.

Omlægningsplanerne blev verificeret (teknisk godkendt) af staten i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Bemærkninger fra SGAV til de tre treparters oplande er indsat i notat, der er vedlagt som bilag.

Kort, som viser de indtegnede skitseprojekter i omlægningsplanen for Herning Kommune, er vedlagt som bilag.

Principvedtagelse

Jf. Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL af 13. december 2024 skal kommunalbestyrelserne senest i december 2025 principvedtage omlægningsplanerne. I praksis betyder det, at kommunalbestyrelserne skal principvedtage projekter i omlægningsplanerne, inden for egen kommunegrænse. Kommunalbestyrelsen skal med principvedtagelsen alene tilslutte, at kommunen og den lokale grønne trepart arbejder videre med projekterne i den dynamiske omlægningsplan, der foreligger på nuværende tidspunkt. Principvedtagelsen er derfor ikke bindende for de enkelte projekter, men er en tilkendegivelse fra kommunen om, at der arbejdes videre med omlægningsindsatsen ud fra de principper, som de lokale treparter har udarbejdet. De enkelte projekter vil skulle opnå nødvendig godkendelse og myndighedsbehandling, når de bliver konkrete.

Forvaltningen anbefaler at Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget indstiller Herning Kommunes bidrag til Omlægningsplan for Ringkøbing Fjord, Nisum Fjord og Limfjorden til principvedtagelse i Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget samt Byrådet.

Videre proces

Når omlægningsplanen er principvedtaget af alle kommunalbestyrelser i den lokale trepart, publicerer sekretariatskommunen omlægningsplanen i it-systemet MARS, så omlægningsplanen bliver offentligt tilgængelig. Kommunerne skal i samarbejde med de lokale treparter efter principvedtagelsen i 2025 og frem mod 2030 sikre en løbende opdatering af omlægningsplanen. Sideløbende arbejder Herning kommune i samarbejde med lodsejerne, staten og oplandskommunerne med at udvikle projekterne i omlægningsplanen frem mod realisering. Herunder øvrig myndighedsbehandling og tilpasning af kommuneplanen om nødvendigt.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at omlægningsplanen for Herning Kommune principvedtages. Planen består af arealudpegninger vedtaget i Treparterne for henholdsvis Ringkøbing Fjord, Nisum Fjord samt Limfjorden

at de nødvendige skitseprojekter i omlægningsplanen søges realiseret.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Nisum Fjord - Omlægningsplan samt følgebrev til Byrådet

Ringkøbing Fjord - referat og godkendelse af Omlægningsplan 5/11 2025

Notat - verificering af omlægningsplanerne

Punkt 196: Reservation af kommunale jorde til jordfordeling ifm. vådområdeprojekt ved Herningsholm Å (Skibbild Enge), øst for Skibbild

01.15.00-P20-1-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X

Sagsbehandler: Annika Sundberg Lauridsen

Øvrige sagsbehandlere: Maria Kringelholt Nielsen, Jens Albert Hansen

Resume

Herning Kommune har gennemført en teknisk og ejendomsmæssig forundersøgelse for et lavbundsprojekt ved Herningsholm Å (Skibbild Enge), øst for Skibbild. Projektområdet er ca. 135 ha, er beliggende i oplandet til Nissum Fjord og indgår som et af projekterne i Herning Kommunes forslag til omlægningsplan.

Den ejendomsmæssige forundersøgelse viser, at der er positiv opbakning hos lodsejerne til gennemførelse af projektet, og der er behov for gennemførelse af en jordfordeling i området, såfremt projektet skal kunne realiseres.

Herning Kommune ejer to jordstykker ved projektområdet på i alt ca. 27 ha, heraf er ca. 7 ha beliggende indenfor selve projektområdet. Muligheden for at lodsejere kan overtage disse arealer i bytte for deres jord inden for projektgrænsen vurderes til at have en positiv medvirken til, at projektet kan realiseres.

Forvaltningen anbefaler, at de kommunale jorde reserveres til at indgå i en kommende jordfordeling, som led i vådområdeprojektets videre forløb frem mod realisering.

Sagsfremstilling

Projektområdet er ca. 135 ha og beliggende i oplandet til Nissum Fjord (se nedenstående kort, hvor projektgrænsen er markeret med rød linje).

Projektet omfatter følgende tiltag indenfor projektområdet:

- sløjfning af dræn
- hel eller delvis sløjfning af grøfter
- overrisling af drænvand fra oplandet
- genslyngning af delstrækninger af vandløb (Herningsholm Å, Skibbild Bæk, Lækmosen Bæk og Bæk øst for Nøvling).

Projektet resulterer i en samlet reduktion i drivhusgasudledningen på 532 tons CO₂-ækvivalenter/år, svarende til 3,95 tons CO₂-ækvivalenter/år/ha. Ekstensivering af projektområdet samt de projekterede tiltag er beregnet til at have en samlet kvælstofreduktion på ca. 4,6 tons N, svarende til ca. 34 kg N/ha projektareal. Reduktionen i kvælstofudledningen fra området vil indgå som indsats i Grønt Trepert og kommunens forslag til omlægningsplan og vil have en positiv effekt på miljøtilstanden i Nissum Fjord.

Vandløbene indenfor projektområdet vil blive forbedrede på grund af genslyngningen og udlægning af sten, og naturværdierne i området vil øges. Der vil desuden forekomme en ændring i arealanvendelsen i projektområdet, da det fremover ikke vil være tilladt at gødske, sprøjte eller omlægge arealerne i projektområdet. Området vil således udvikle sig til natur og blive et stort, sammenhængende naturområde med en positiv effekt på klimaet.

I forbindelse med den ejendomsmæssige forundersøgelse er der foretaget interviews af lodsejerne for at afklare deres interesse i projektet samt ønsker til lodsejerkompensation for deltagelse i projektet. Der er i alt 22 lodsejere indenfor projektområdet.

Den ejendomsmæssige forundersøgelse viser, at der er positiv opbakning hos lodsejerne til gennemførelse af projektet, og der er behov for gennemførelse af en jordfordeling i området, såfremt projektet skal kunne realiseres. I jordfordelingen vil lodsejerne kunne sælge deres jord indenfor projektområdet og/eller erhverve erstatningsjord herunder landbrugsjord.

På baggrund af resultaterne fra forundersøgelsen har kommunen i oktober 2025 søgt om støttemidler, via den EU-finansierede støtteordning om tilskud til vand- og klimaprojekter, til realisering af vådområdeprojektet. Projektet er fuldt finansieret (100 %) via Den Europæiske Landbrugsfond til udvikling af landdistrikterne. Kommunen afventer p.t. svar på ansøgning om støttemidler til realisering af projektet.

Herning Kommune ejer to jordstykker nær projektområdet, henholdsvis matrikel nr. 21 og 22 Ørnghoved, Herning Jorder, på i alt ca. 27 ha heraf er ca. 7 ha beliggende indenfor selve projektområdet (se bilag). De kommunale jordstykker er henholdsvis landbrugsjord og beskyttet natur (hede og mose) jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Muligheden for at lodsejere kan overtage kommunens arealer i bytte for deres jord inden for projektgrænsen vurderes til at kunne have en positiv medvirken til, at projektet kan realiseres.

En del af den kommunale jord, i alt ca. 7,5 ha, er bortforpagtet til ekstensiv afgræsning, og store dele af arealet er registreret som hede og mose. Derudover er en del af den kommunale jord bortforpagtet til dyrkning (omdriftsareal). Kommunen har ikke andre planer for de omtalte kommunale jordstykker.

Herning Kommune har indgået forpagtningsaftaler for arealerne frem til udgangen af henholdsvis 2028 og 2029. Der er mulighed for at opsige forpagtningsaftalerne før udløb, hvis Herning Kommune skal anvende arealerne til et andet formål.

Såfremt Herning Kommune opnår tilsagn om støttemidler til realisering af vådområdeprojektet, vil næste fase i projektforslaget frem i mod realisering være, at der igangsættes en jordfordeling i området. Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), der varetager jordfordelingen i denne type projekter, herunder køb/salg af ejendomme indenfor og i nærhed af projektområdet.

Forvaltningen ønsker i den forbindelse stillingtagen til, hvorvidt de kommunale jorde, henholdsvis matrikel nr. 21 og 22 Ørnghoved, Herning Jorder, på i alt ca. 27 ha, kan reserveres til at indgå i en kommende jordfordeling for vådområdeprojektet ved Herningsholm Å (Skibbild Enge).

Det fremgår af Bekendtgørelse nr. 396 af 3. marts 2021 om offentligt udbud ved salg af kommunens henholdsvis regionens faste ejendommen § 2 punkt 1, at offentligt udbud kan undlades ved salg til staten, en kommune eller et kommunalt fællesskab jf. lov 60 i lov om kommunens styrelse.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) kan således købe de kommunale arealer af kommunen og lade dem indgå i jordfordelingen. Såfremt SGAV ønsker at købe de nævnte matrikler til jordfordelingen, vil forvaltningen udarbejde en særskilt sag om salg af kommunalt jord, der vil blive forlagt Økonomi-, Erhvervs- og Uddannelsesudvalget.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at de kommunale jorde, matrikel nr. 21 og 22 Ørnoved, Herning Jorder (i alt ca. 27 ha), ved projektområdet ved Herningsholm Å, Skibbild Enge reserveres til at indgå i en kommende jordfordeling, som led i vådområdeprojektets videre forløb frem mod realisering.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 197: Forespørgsel om leje af Arnborg Badesø, Splash City

04.01.14-G01-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Thomas Andersen

Øvrige sagsbehandlere: Anne Mette Skjærlund Knudsen, Camilla Nielsen

Resume

Virksomheden Splash City har rettet henvendelse til Herning Kommune med ønske om at etablere sig ved Arnborg Badesø. Virksomhedens koncept er adgang til forlystelser på vand ved brugerentré. Virksomheden ønsker at etablere sig med aktivitetselementer til foråret 2026.

Faciliteterne på land tænkes opsat i slutningen af april og vil ligge på vandet frem til slutningen af september. Det vil sige, at det ikke tages ned fra dag til dag. Faciliteterne på vand fastgøres på bunden med såkaldte bio-betonblokke. Området på vand afgrænses med flydespærre, som ikke må krydses af gæsterne. På land ønskes etableret faciliteter til eksempelvis billetsalg, opbevaring af forskelligt udstyr, café mv.

Virksomhedens eventuelle etablering inden for sø-beskyttelseslinjen vil forudsætte dispensation fra Naturbeskyttelsesloven. Etableringen vil forudsætte landzonetilladelse og byggetilladelse, og planmæssige spørgsmål efter Planloven skal udredes nærmere. Der skal udarbejdes vilkår for virksomhedens leje af arealet efter kommunale lejeretlige regler, hvor også hensynet til stedets øvrige brugere og indretning overvejes.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget drøfter, hvorvidt der skal arbejdes videre med muligheden for virksomhedens eventuelle etablering ved Arnborg Badesø i en prøveperiode, og dermed forvaltningens igangsætning af nødvendige tilladelser og udredninger, forhandlinger om lejemål, samt borgerinddragelse og arealdisponering.

Sagsfremstilling

Beskrivelse af Arnborg Badesø og benyttelsen

Arnborg Badesø ligger åbent i terrænet ved Midtjyske Motorvejs afkørsel til Fæstervoldvej, med motorvej, marker og Svæveflyvecenter Arnborg som nærmeste naboer. Det betinger høj tilgængelighed og frit udsyn til søen og søbredden, for de mange forbigående.

Søens flade udgør et areal på ca. 5 ha og har en længde på 400 m og en bredde på 100-200 m. Der er sandstrand hele vejen omkring søen, og der er skovpræget beplantning i hver ende af søen. Vandkvaliteten er høj, med klart vand fra diffus grundvandsindtrængning uden til- eller afløb, og derfor varierer vandstanden over 1 meter hen over året.

Arnborg Badesø er en af kommunens udpegede badesøer, og benyttes intensivt af gæster i sommersæsonen, af en lokal meget aktiv badeklub hele året, og generelt til spontant ophold på grund af den lette tilgængelighed. Den lokale borgerforening har stor tilknytning til området, og om sommeren driver det lokale og nære erhvervsliv issalg ved søen. Herning Kommune har etableret udvidede parkeringsmuligheder i 2024, toilet- og omklædningsfaciliteter er under etablering efter ødelæggelse i 2025, og der er badebro og -platform samt indretninger til ophold.

Splash Citys eventuelle etablering ved Arnborg Badesø ligger ud over normal praksis for kommerciel benyttelse af kommunale natur- og rekreative områder. Det skal derfor overvejes, hvad det kan lægge op til af fremadrettede tiltag og interesser i sådanne områder.

De nedbrændte bygninger med toilet og omklædning blev på MIN-udvalgets møde den 23. juni 2025, pkt. 111, besluttet til genopførelse. Genopførelsen afventer, idet Arnborg Badelaug og Arnborg Borgerforening på deres ønske og initiativ er i gang med at finde og søge fondsmidler til et større badehus.

Forvaltningen vurderer, at etableringen af Splash City kan forudsætte behov for at udbygge de aktuelle og planlagte faciliteter til områdets brugere, for at imødekomme et forventet øget behov for parkering, toilet, omklædning osv., som følger med virksomhedens aktiviteter.

Virksomheden Splash Citys koncept

Splash City Herning er et initiativ fra virksomheden Splash City ApS, som ønsker at etablere en vandaktivitetspark med fokus på sundhed, bevægelse, læring og underholdning – målrettet både skoler, foreninger og den brede befolkning mod betaling. Aktivitetsparken vil tilbyde faciliteter som forhindringsbaner, trampoliner og læringsbaserede vandspil, samt sikkerhedsmæssig supervision med uddannede livreddere. Derudover tilbydes favorable og fleksible aftaler for skoler og institutioner, inklusiv booking via særskilt platform.

På bilag 1, 2 og 3 er virksomhedens beskrivelse ved henvendelsen til Herning Kommune om etablering ved Arnborg Badesø.

Sammenhæng til friluftsliv og turisme

Projektet vil skabe en ny attraktion, der kombinerer sundhed, bevægelse og læring med underholdning, hvilket understøtter Herning Kommunes Turisme- og eventpolitik, om at skabe nye attraktioner for at øge antallet af turister.

Gratis adgang for skoler og fritidsordninger

I en aftale med Splash City bliver der lagt op til, at et fastsat antal gratis adgange stilles til rådighed for kommunens skoler, fritidsordninger og lignende institutioner, som ifølge gældende regler på området selv skal stille med en livredder ved besøg. Dette sikrer, at projektet ikke alene bliver en kommerciel attraktion, men også understøtter kommunens mål om at fremme sundhed, bevægelse og læring blandt børn og unge. Gratis adgang vil give elever mulighed for at opleve vandaktiviteter, som en del af undervisning og fritidstilbud, hvilket styrker inklusion og lighed i adgangen til rekreative faciliteter.

Naturbeskyttelse

Arnborg Badesø henligger som et naturområde, der er opstået efter råstofindvinding til anlæggelse af den Midtjyske Motorvej. Søen er målsat i Vandområde planerne som "God økologisk tilstand", som på nuværende tidspunkt er opfyldt. Søen og den omgivende natur indgår tillige i Grønt Danmarkskort, som "Økologisk forbindelse". I de økologiske forbindelser skal spredningsmulighederne for de vilde dyr og planter søges bevaret og/eller styrket og kvaliteten af områderne forbedret. Søen er § 3-beskyttet og der må derfor ikke foretages ændringer, som kan ændre naturtilstanden i søen.

Alt afhængig af projektets omfang kan elementer på/i søen kræve forudgående § 3-dispensation, hvilket umiddelbart vurderes vanskelig at begrunde og dermed at give, idet der normalt kun kan dispenseres til tiltag og aktiviteter, som har en gavnlig påvirkning på naturtilstanden eller er til gavn for almenheden. Mindre midlertidige elementer kan formentligt opsættes uden § 3-dispensation. For at udgå, at søen ændrer tilstand, skal toiletfaciliteterne i området dog til enhver tid kunne dække behovet for besøgende gæster til hele søen og dens omgivelser. Det vil sige, jo flere gæster til området jo flere toiletter af hensyn til vandkvaliteten og søens tilstand.

Søen afkaster desuden sø-beskyttelseslinje. Inden for sø-beskyttelseslinjen (150 m fra søbredden) må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende, plantes eller ændres i terrænet uden forudgående dispensation. Et projekt med etablering af Splash City vil kræve dispensation fra sø-beskyttelseslinjen.

Grundet hensynet til landskabet og oplevelse af området (både tæt på og langt fra) er det væsentligt, at udtryk og placering af Splash City samtænkes med områdets omklædningsfaciliteter og toilet. Således det kommer til at fremstå samlet og ensartet. Det er også væsentligt, at eksisterende issalg (også tilkørslen af denne) også indtænkes i planlægningen for og indretningen af området.

Det vurderes umiddelbart muligt at give dispensation fra sø-beskyttelseslinjen til etablering af Splash City, hvis dette projekt indpasses som en del af det samlede område med rekreative faciliteter ved Arnborg Badesø med respekt for de eksisterende biologiske, landskabelige og rekreative værdier i området.

Betragtninger fra lokale

Der har været rettet henvendelse til lokale brugere og borgere via foreningen Arnborg Badelaug under Arnborg Idrætsforening, samt Arnborg Borgerforening, og forelagt Splash Citys konceptmaterialer, for at få afklaret en lokal holdning til en eventuel etablering af aktiviteterne. Vedlagt sagen er bilag med den samlede lokale tilbagemelding.

Konklusionen fra tilbagemeldingen er, at der ikke er lokal opbakning til Splash Citys etablering ved Arnborg Badesø, begrundet med konsekvenser for nuværende brugere og naturforhold.

Prøveperiode, planforhold og aftale for lejemål

Søen og dens omgivelser ligger i landzone, og et projekt med Splash City kræver udover byggetilladelse desuden landzonetilladelse. Det vurderes umiddelbart muligt at give landzonetilladelse til etablering af Splash City.

Forvaltningen anbefaler, at en eventuel etablering skal være en prøveperiode i årene 2026 - 2027 og dermed som et midlertidigt anlæg. Herved kan der i prøveperioden ses bort fra øvrige planforhold, såsom eventuelt krav om udarbejdelse af lokalplan, samt udarbejdelse af en aftale om lejemål. Der erfaringsopsamles og evalueres på situationen til efteråret 2026, og Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget tager stilling til, om prøvehandlingen ønskes fortsat i 2027.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at udvalget drøfter, hvorvidt der skal arbejdes videre med muligheden for virksomhedens eventuelle etablering ved Arnborg Badesø i en prøveperiode, og dermed forvaltningens igangsætning af nødvendige tilladelser og udredninger, forhandlinger om lejemål, samt brugerinddragelse og arealdisponering.

Beslutning

Sagen udsat.

Udvalget ønsker en bredere inddragelse af lokalområdet inden stillingtagen til virksomhedens forespørgsel. Driftsudgifter og miljøbelastning belyses nærmere.

Bilag

Bilag 1, SPLASH CITY HERNING NEW

Bilag 2, SPLASH CITY Planning

Bilag 3, Splash City Herning Layout

Lokale tanker om planer om etablering af Splash City

Punkt 198: Skov og natur ved Løvbakkerne i samarbejde med Dansk Håndbold og Herning Vand

01.00.00-P20-2-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X

Sagsbehandler: Helene Kjærsgaard, Louise Berg Hansen, Anni Lassen

Øvrige sagsbehandlere: Jens Albert Hansen, Camilla Nielsen, Peter Nedergaard Jensen

Resume

Dansk Håndbold har henvendt sig til Herning Kommune og Herning Vand med ønske om at gøre en positiv forskel for beskyttelse af grundvandet og klimaet. Det har resulteret i en konkret idé om en ”vandskov” (natur og skov, der beskytter grundvandet) ved Herning Vands kommende vandværk i Løvbakkerne.

Herning Byråd har på mødet den 7. oktober 2025, punkt 155, godkendt en Klima+ partnerskabsaftale med Klimaskovfonden.

Forvaltningen anbefaler, at Herning Kommune indgår et samarbejde med Klimaskovfonden, Herning Vand og Dansk Håndbold om et fælles natur- og skovrejsningsprojekt i tilknytning til den eksisterende skov og det nye vandværk i Løvbakkerne.

Forvaltningen anbefaler, at kommunalt areal på op til cirka 20 hektar indgå i et natur- og skovrejsningsprojekt i samarbejde med Klimaskovfonden og Herning Vand.

Sagsfremstilling

Henvendelse fra Dansk Håndbold – fokus på rent vand, skov og natur

I januar 2026 afvikles EM i herrehåndbold i Herning, og i 2028 EM for kvinder. Værtskabet afvikles sammen med Norge og Sverige, og i forbindelse med slutrunderne er der ønske om at sætte fokus på rent vand og bæredygtighed – se vedhæftede bilag. Dansk Håndbold har derfor henvendt sig til Herning Kommune og Herning Vand med ønske om et samarbejde omkring en ”Vandskov” til beskyttelse af grundvandet.

Dansk Håndbold bidrager økonomisk til plantning af skov som udgangspunkt for projektet, og ser desuden følgende muligheder for samarbejde og aktiviteter omkring projektet:

- Fans og kommercielle partnere kan medfinansiere yderligere skovrejsning.
- Kendskab til den grønne trepart kan øges.
- Fans kan aktiveres i projektet frem mod næste slutrunde i 2028.
- Lokale håndboldforeninger kan aktiveres i projektet.
- Der kan afvikles events med plantning af træer med fans, foreninger og kommercielle partnere.

Klimaplanens mål om skovrejsning og klimaskovfonden

Herning Kommunes klimaplan indeholder mål om en klimavenlig arealanvendelse. En af indsatserne for at nå dette mål er en øget skovrejsning. Denne indsats understøttes af Herning Kommunes nyligt indgåede aftale med Klimaskovfonden om et Klima+ partnerskab. Dette partnerskab giver blandt andet mulighed for at Klimaskovfonden faciliterer samarbejder mellem private virksomheder, investorer og forsyningsselskaber, også uden for fondens almindelige ansøgningsrunder. Samtidig er det muligt at øremærke bidrag til skovrejsning i forbindelse med events, projekter med mere til specifikke, lokale projekter inden for Herning Kommune.

Samarbejde med Herning Vand

Herning Vand er i gang med at etablere et nyt vandværk i Løvbakkerne. Vandværket forventes at være klar til brug i løbet af 2027. Som led i beskyttelse af grundvandet ved vandværket har Herning Vand ønske om, at arealerne omkring vandværket bruges til skov, natur eller anden ekstensiv anvendelse. Herning Vand er indstillet på, at en del af deres arealer ved det nye vandværk indgår i et samlet naturprojekt med Herning Kommune, Klimaskovfonden og Dansk Håndbold. Herning Vand har også et ønske om formidling af grundvandsbeskyttelse i forbindelse med deres nye vandværk. Formidlingen kan kobles sammen med den eksisterende formidling og stisystemer i Løvbakkerne.

Herning Kommunes arealer og planmæssige interesser i området

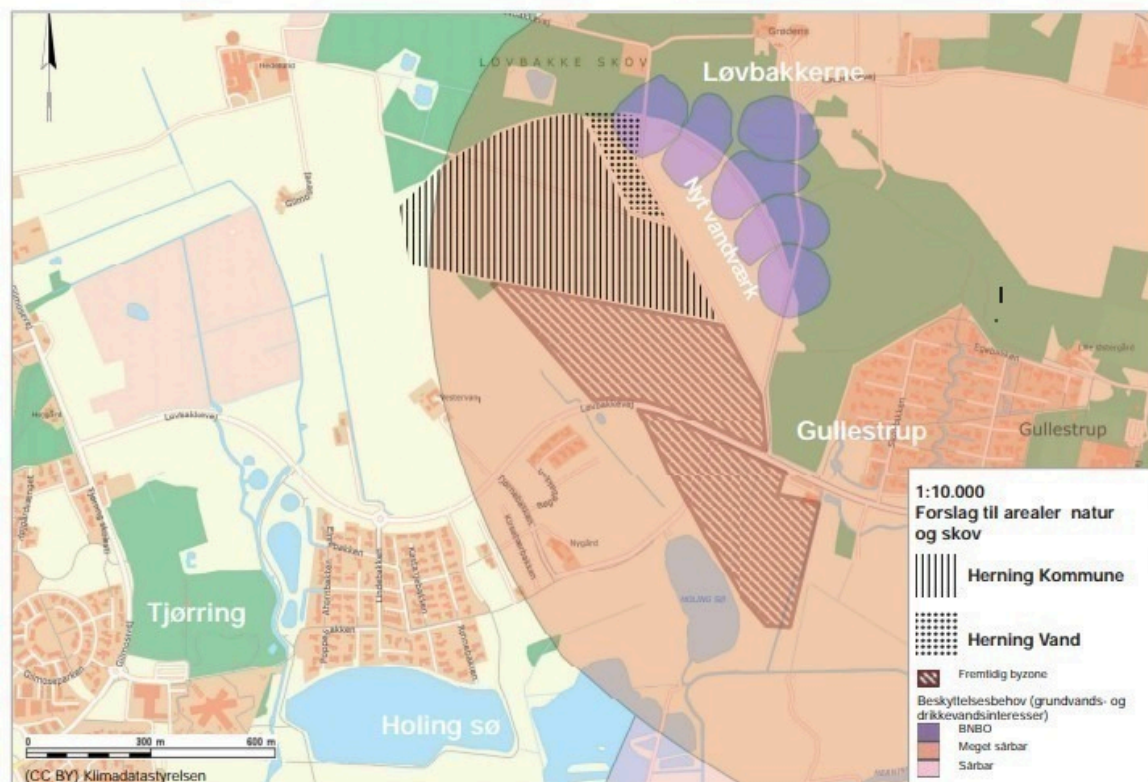
Herning Kommune har i en årrække arbejdet med udvikling af boligområder, rekreative faciliteter, skovrejsning og natur i og omkring Løvbakkerne, Gullestrup, Tjørring og Holing sø. I 2024 vedtog Herning Byråd en lokalplan for et nyt vandværk i Løvbakkerne, og med Herning Kommuneplan 2025 – 2036 er der udpeget grundvands- og drikkevandsinteresser omkring det kommende vandværk. Ud over de gældende kommuneplanrammer for boligområder i Gullestrup og Tjørring, er der desuden udpeget arealer til en fremtidig udvikling af boligområder, der rækker ud over kommuneplanens 12-årige periode. Området omkring Løvbakkerne og Holing sø er det største sammenhængende nær-rekreative område for borgerne i Tjørring, Gullestrup og det nordlige Herning, og Herning Kommune arbejder for udvikling af både natur-interesser, forbindelser og rekreative faciliteter i området.

Efter udarbejdelsen af Klimaplan for Herning Kommune, blev der lavet en screening af mulighederne for at etablere skov på kommunale arealer. Arealerne ved Løvbakkerne faldt positivt ud i denne screening, som arealer til mulig skovrejsning. Det er en fordel at arealerne ligger i tilknytning til allerede eksisterende skov.

Herning Kommune har indgået forpagtningsaftaler for arealerne frem til udgangen af henholdsvis 2026 og 2028. Der er mulighed for at opsigte forpagtningerne før udløb af aftalerne, hvis Herning Kommune skal anvende arealerne til et skovrejsnings-/naturprojekt inden da.

Forvaltningens anbefaling

På baggrund af henvendelsen fra Dansk Håndbold, Herning Vands ønsker til grundvandsbeskyttelse, de forskellige planmæssige interesser samt mulighed for en fortsat rekreativ og naturmæssig udvikling af området, anbefaler administrationen, at Herning Kommune lader et areal på op til 20 hektar syd for den eksisterende skov i Løvbakkerne indgå i et natur- og skovrejsningsprojekt i samarbejde med Klimaskovfonden og Herning Vand.

Kortbilag med forslag til arealer

Forvaltningen anbefaler desuden, at der i en videre udvikling af projektet er fokus på:

- Helhed i den landskabelige bearbejdning af området – herunder at:
 - Området udvikles med variation i biologi og rumlighed – i form af en blanding af lysåbne områder, krat, urørt skov, vandhuller, vandløb med mere.
 - Udformning af afgrænsningen af området mod syd– herunder en opmærksomhed på en kommende skovbyggelinje, i forhold til den planlagte byudvikling i området.
 - Udformning af det samlede projekt, så det nye vandværk kommer til at ligge i en stor lysning midt i skoven, omgivet af større, enkeltstående træer
- Potentiale for at udvikle området med høj biodiversitet, blandt andet med udgangspunkt i det naturpotentiale, der er på Herning Vands arealer.
- Overfladevand afledes så vidt muligt på terræn, hvilket understøtter dannelse af grundvand
- Anlæg af stiforbindelser, der giver borgerne adgang til området og skaber forbindelser til de eksisterende stier i området.
- Mulighederne for formidling omkring natur, biodiversitet, grundvand med mere.
- At arealerne driftes på en måde, der ikke skader grundvandet.

De foreslåede arealer til natur og skov er i overensstemmelse med Herning Kommunes planer for området ved Løvbakkerne, herunder også rammer, retningslinjer og udpegninger i Herning Kommuneplan 2025 - 2036. Da arealet er bynært ligger det i udpegningen ”Skov på vilkår eller uønsket skov”. Denne udpegning er ikke til hinder for at rejse skov, og i forbindelse med tilladelse til plantning af skov på arealet vil det blive vurderet, om der på baggrund af den bynære beliggenhed skal stilles særlige vilkår til projektet.

Arealerne vil blive underlagt fredskovspligt. Derved bliver arealerne sikret som skov og vil fremover ikke kunne anvendes til anden planlægning.

Kommunikation om projektet vil blive afklaret i samarbejde med Dansk Håndbold.

Økonomi

Ved skovrejsning med tilskud fra Klimaskovfonden eller de statslige ordninger, vil der blive givet midler til både skovrejsning, hegning samt renhold i etableringsfasen.

Kommunen vil selv skulle finde midler til rekreative faciliteter og den ordinære fremtidige drift af skoven.

Midler til vedligeholdelse afholdes indenfor driftsbudgettet på Serviceområde 04 Grønne områder. Arealerne vil fortsat være berettigede til grundbetalingstilskud efter omlægning til skov og natur, og indtægten herfra forventes at kunne dække de løbende vedligeholdelsesomkostninger.

Etablering af stisystemer kan søges finansieret af anlægsbudget afsat på Serviceområde 04 Grønne områder, profitcenter A220000010 Rådighedsbeløb vedr. diverse anlægsarbejder - Natur- og friluftprojekter. Der vil i givet fald blive fremsendt en særskilt sag til politisk behandling.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at kommunalt areal på op til 20 hektar syd for den eksisterende skov i Løvbakkerne kan indgå i et natur- og skovrejsningsprojekt i samarbejde med Klimaskovfonden og Herning Vand.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Mulighed for etablering af stisystemer mv. vil blive fremlagt i en særskilt sag til politisk behandling i udvalget.

Bilag

Bilag - Projektbeskrivelse fra Dansk Håndbold

Punkt 199: Salg af areal med tidligere jernbanebro ved Sdr. Felding

01.00.00-G01-1-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Peter K. Nedergaard Jensen

Øvrige sagsbehandlere: Rasmus Bartholdy Jensen, Jacob Philipsen, Jens Albert Hansen, Pia Colstrup, Steen Dahl Pedersen

Resume

Forvaltningen har modtaget en forespørgsel fra en lokal lodsejer, som ønsker at genopføre en stibro på det gamle jernbanetrace over Skjern Å ved Sdr. Felding, som er ejet af Herning Kommune.

Forvaltningen har undersøgt forholdene nærmere og foreslår at udbyde arealet til salg med henblik på overdragelse og opførsel af en ny bro.

Af hensyn til offentlighedens adgang mv. foreslår forvaltningen en række tinglysninger samt en driftsaftale i tilfælde af overdragelse af arealet.

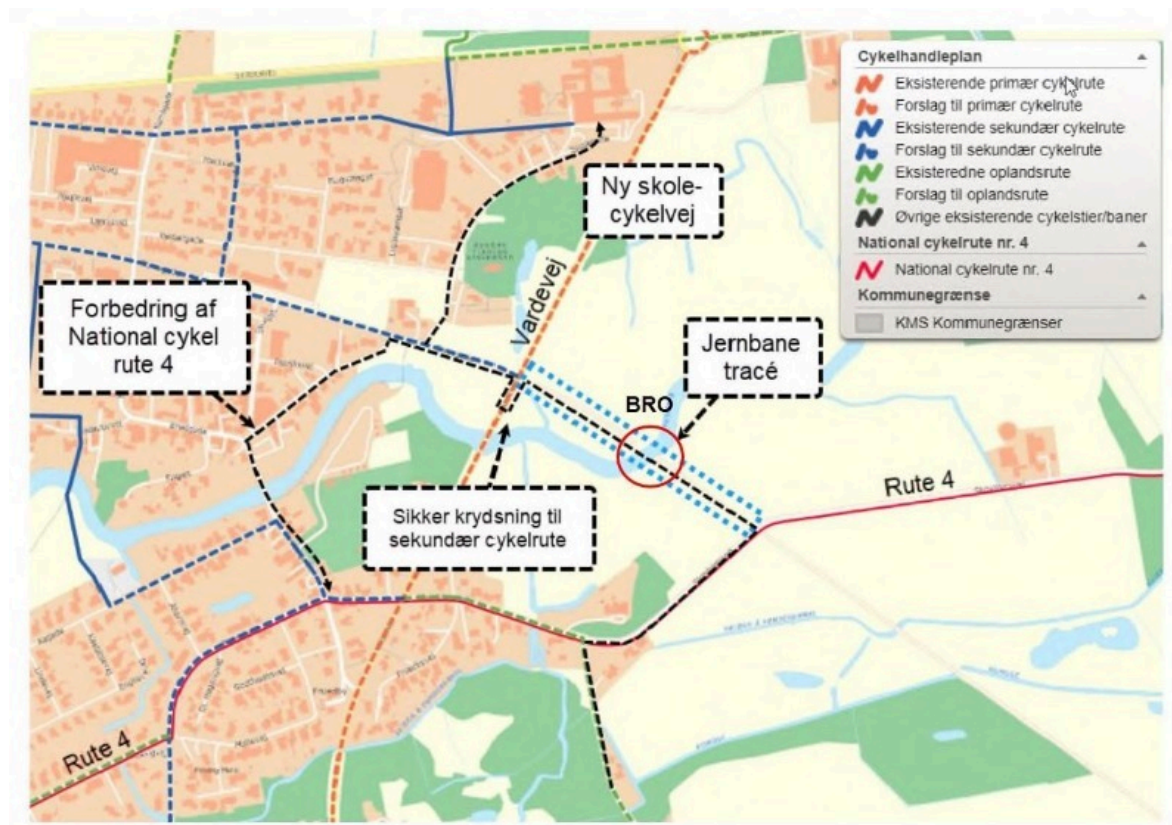
Forvaltningen anbefaler, at arealet udbydes til salg under de beskrevne vilkår.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har jf. dagsordenspunkt nr. 129 til møde i Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget 24. juni 2024 om "Forespørgsel om genopbygning af tidligere jernbanebro i Sdr. Felding", modtaget en forespørgsel fra en lokal lodsejer i Sdr. Felding, som ønsker at opkøbe matriklerne 43e Nørrelandet, Sdr. Felding og 58 Sønderlandet, Sdr. Felding på i alt 0,6 hektar, med henblik på at opføre en ny cykel og gangbro over Skjern Å. Lodsejer har tilkendegivet, at ønsket med broen er at genetablere den rekreative forbindelse over åen i samme stil som den tidligere jernbanebro, som udgjorde et markant landskabeligt bygningselement. Lodsejeren ønsker, at arealet skal være offentligt tilgængeligt og give nye rekreative muligheder for offentligheden.

Historik

Jernbanebroen fra 1917, over Skjern Å, blev brugt indtil lukningen af Troldhede-Kolding-Vejen Jernbane i 1968. Herning Kommune nedtog jernbanebroen i 2019, da der ikke fandtes midler til en istandsættelse. Jernbanebroens fundamenter er blevet bevaret.

Kort over området

Afklaring af mulighederne

Forvaltningen har foretaget en nærmere undersøgelse af de forhold, som blev præsenteret for udvalget sidst. Der redegøres for forholdene i det følgende.

Tekniske forhold

Forvaltningen har afholdt møder med den lokale lodsejer og redegjort for de lovgivningsmæssige rammer for en eventuel overdragelse og for en eventuel genopførsel af en ny bro. Den lokale lodsejer har leveret tekniske tegninger for en ny bro, som lever op til forvaltningens krav om bygningsmæssig sikkerhed og rekreativ tilgængelighed, se bilag 1. Broens bredde er 1,9 meter. Forvaltningen har desuden ført tilsyn med de eksisterende brofæster på arealet og vurderer, at en genopførsel er realistisk ud fra de givne forhold.

Juridiske forhold

Forvaltningen har gennemført en juridisk undersøgelse af muligheden for sikring af offentlige og kommunale interesser ved frasalg af arealet. Konklusionen er, at der igennem tinglysning af nedenstående punkter samt indgåelse af en driftsaftale med kommende ejer kan sikres de fornødne interesser, herunder offentlighedens adgang og opførsel af den nye bro samt sikring af ejerens vedligeholdelsespligt gennem driftsaftalen. Forvaltningen foreslår udbud af arealet med tinglysning af følgende servitutter ved salg:

- Servitut om etablering af bro: Forpligtelse for ejer til opførsel af bro inden for en tidsramme på 3 år. Ejendommen tilbagefalder til kommunen, hvis det ikke er bygget inden for den fastlagte tidsperiode fra overtagelse.
- Tilbagekøbsklausul: Herning Kommune har ret til at tilbagekøbe ejendommen for den oprindelige salgspris, uden tillæg for bygninger eller forbedringer, hvis/når ejer ønsker at sælge ejendommen.
- Adgangsservitut: Der tinglyses færdselsret for offentligheden på hele matrikel 43e Nørrelandet, Sdr. Felding og hele matrikel 58 Sønderlandet, Sdr. Felding samt bro. Færdselsretten gælder hele døgnet og må ikke hindres ved opsætning af hegn, låse eller anden fysisk afspærring. Kommunen er påtaleberettiget og skal godkende enhver ændring, der kan påvirke adgangen. Servituten er uopsigelig og gælder uanset ejerskifte.

- Servitut om kommunal vedligeholdelsesret: Ejendommen pålægges servitut, hvorefter Herning Kommune har ret til at tilse, vedligeholde, ændre og udskifte: beplantning, stier, bro og skilte på arealet. Kommunen har adgang med maskiner og mandskab. Servitutten gælder uanset ejerskifte. Ejer kan ikke gøre krav mod Herning Kommune i anledning af vedligeholdelse af arealet.

Rekreative forhold og forbindelser

I forbindelse med undersøgelserne har forvaltningen været i dialog med Vejdirektoratet omkring muligheden for at etablere en krydsning af Vardevej, så der kan etableres en tryk adgang fra byen og ud til bro-arealet. Der er udarbejdet tegningsmateriale på en mulig løsning, som fortsat vurderes at være realistisk at etablere indenfor driftsbudgettet, se bilag 2.

På baggrund af undersøgelserne vurderer forvaltningen, at der er tilstrækkelig grundlag for at kunne arbejde videre med et udbud af arealet.

Økonomi

Indtægten ved salg af arealet vil være meget begrænset på baggrund af arealets beskedne størrelse, historik som jernbanetracé samt den tinglyste servitut om krav om opførsel af bro og vedligeholdelsespligt.

I forbindelse med opførsel af broen vil en renovering af stiforløb samt etablering af krydsning over Vardevej være nødvendig.

1. Rydning og stietablering fra Vardevej til Skovbjergvej, samt eventuel renovering af stien fra Skovbjergvej vil udføres i samarbejde med lodsejeren og kan afholdes indenfor driftsbudgettet på Serviceområde 04 Grønne områder. Det forventes at udgøre ca. 100.000 - 125.000 kr. inklusiv informationsskilt ved broen.
2. Omkostninger til overgang over Vardevej er endnu uafklarede. Det afgøres af Vejdirektoratets krav, men det anslås, at en ramme på op til 500.000 kr. kan løse etableringen af et helleanlæg med stikrydsning af Vejdirektoratets matrikel inklusiv støtte- og ventearealer, samt tilkobling til kommunalt vejareal. Udgifter afholdes på Serviceområde 09 Trafik. Helleanlægget overdrages til Vejdirektoratets ejerskab og drift efter etablering.

Omkostningerne forventes at blive udmøntet i 2026. Forvaltningen forventer, at omkostningerne kan afholdes indenfor driftsbudgettet.

Forvaltningen vil ikke have løbende vedligeholdelsesomkostninger forbundet med driften af arealet, idet der indgås aftale med ejer om, at denne står for vedligeholdelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at arealet udbydes til salg under de beskrevne vilkår

at der indenfor Serviceområde 04 Grønne områder kan benyttes midler til etablering af sti og skiltning på ca. 125.000 kr.

at der indenfor Serviceområde 09 Trafik kan benyttes midler til etablering af vejkrydsning mv. over Vardevej på ca. 500.000 kr.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt, dog således at etablering af vejkrydsning over Vardevej skal indgå i kommende politiske prioriteringer af midler til trafiksikkerhedsfremmende projekter i kommunen.

Bilag

Bilag 1: Tegninger af ny bro over Skjern Å i Sdr. Felding

Bilag 2: Teknisk tegning af udkast til stikrydsning af Vardevej

Punkt 200: Frigivelse af anlægsbevilling til revision af komprimator på omlastestationen

07.00.00-G00-1-18

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Sagsbehandler: Karen Marie Frost

Øvrige sagsbehandlere: Pia Colstrup

Resume

Der anmodes om frigivelse af rådighedsbeløb på 4 mio. kr. til vedligeholdelse af komprimator på omlastestationen på Mørupvej.

Forvaltningen anbefaler, at rådighedsbeløbet frigives.

Sagsfremstilling

Omlastestationen blev etableret i slutningen af 2012 og taget i brug i starten af 2013.

Der er løbende foretaget driftsmæssig vedligeholdelse af omlastestationen, men for at sikre den driftsmæssige sikkerhed skal der ske en større revision i 2025.

Revisionen består i udendørs udskiftning af kabler, sensorer, hydraulikslanger, cylindere m.m. samt indendørs udskiftning af stempel i hovedpresse, bundplade, sensorer, nødstop, hydraulikslanger m.m. Desuden bliver anlægget nedvasket og malet.

Revisionen forventer at forlænge levetiden med yderligere 10 - 15 år.

Omlastestationen på Mørupvej benyttes i dag til omlastning af både restaffald og MPK (metal, plast, mad- og drikkekartoner).

Desuden benyttes bygningen til omlastning af madaffald og tekstilaffald, opbevaring af poser til madaffald samt til borgernes indlevering af stor rest efter sortering, som efterfølgende lastes i containere med gravemaskinen.

Økonomi

Udgifterne finansieres af det til formålet afsatte rådighedsbeløb på 4 mio. kr. på Serviceområde 07 Renovation, stednr. 160099 03 Revision af komprimator på omlastestation i 2025.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der meddeles anlægsudgiftsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 4 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 07 Renovation, nyt stednr. Revision af komprimator på omlastestation

at udgiften finansieres af det til formålet afsatte rådighedsbeløb på 4 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 07 Renovation, stednr. 160099 03 Revision af komprimator på omlastestation.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 201: Frigivelse af anlægsbevilling til opgradering af genbrugsplads

07.00.00-G00-1-18

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X X

Sagsbehandler: Karen Marie Frost

Øvrige sagsbehandlere: Pia Colstrup

Resume

Der anmodes om frigivelse af rådighedsbeløb på 1 mio. kr. til opgradering af Herning Genbrugsplads.

Forvaltningen anbefaler, at rådighedsbeløbet frigives.

Sagsfremstilling

På Herning Genbrugsplads er haveaffaldspladsen anlagt op ad en eksisterende jordvold, som er bevokset med blandt andet brombærbuske. Der er de seneste år oplevet øgede udfordringer med rotter, som graver huler i jordvolden, og hvor brombærbuskene har gjort det umuligt at bekæmpe rotterne. Det er derfor nødvendigt at fjerne jordvolden og erstatte den med en betonvæg med asfaltering rundt om for derved at komme af med rotterederne. Samtidig bliver brombærkrattet på jordvoldene langs grunden bag omlastestationen fjernet og erstattet af nøddesten, som rotterne ikke kan grave huler i.

Udgifterne hertil anmodes dækket af den afsatte anlægspulje i 2025 til opgradering af genbrugspladserne.

Økonomi

Der anmodes om anlægsudgiftsbevilling på 1 mio. kr. på Serviceområde 07 Renovation, nyt stednr. i 2025.

Udgiften finansieres af det til formålet afsatte rådighedsbeløb på 1 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 07 Renovation, stednr. 165094 Opgradering af genbrugspladser.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der meddeles anlægsudgiftsbevilling samt tilhørende rådighedsbeløb på 1 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 07 Renovation, nyt stednr. Opgradering af genbrugspladser

at udgiften finansieres af det til formålet på afsatte rådighedsbeløb på 1 mio. kr. i 2025 på Serviceområde 07 Renovation, stednr. 165094 Opgradering af genbrugspladser.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 202: Orientering om producentansvar for emballageaffald

07.00.00-P24-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Karen Marie Frost

Øvrige sagsbehandlere:

Resume

Regeringen har med kort frist ændret reglerne for producentgebyrer på emballage, hvilket betyder at kommunerne for 4. kvartal 2025 samt for hele 2026 kun må opkræve 62,5 % af de udgifter, som kommunerne har beregnet til det udvidede producentansvar (UPA).

Herning Kommune vil derfor på Serviceområde 07 - Renovation i 2025 mangle ca. 1,4 mio. kr. i UPA-gebyrindtægt og i 2026 vil der mangle ca. 5,5 mio. kr. i UPA-gebyrindtægt.

Herning Kommune vil måske blive helt eller delvist kompenseret for den manglende UPA-gebyrindtægt i 2027, men dette afhænger af, hvilke regler Miljøministeren fastsætter om et basisserviceniveau for kommunernes indsamling af emballageaffald.

Forvaltningen anbefaler, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

På mødet i Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget den 10. marts 2025, punkt 46, blev udvalget orienteret om, at det udvidede producentansvar (UPA) for emballage skulle træde i kraft pr. 1. oktober 2025.

Producenterne skulle herefter afholde udgifterne til både indsamling og affaldsbehandling af emballageaffaldet, og kommunerne skulle fastsætte og opkræve producentgebyret via de kollektive ordninger.

Da det på landsplan viste sig, at de samlede gebyrer til producenterne blev væsentlig dyrere end først antaget, har regeringen med meget kort frist ændret reglerne for producentgebyret på emballage. Der er lavet en midlertidig ordning fra den 1. oktober 2025 og et år frem, hvor man holder producenterne nede på maksimalt 1,2 mia. kr. på landsplan, hvilket er 0,4 mia. kr. mindre, end de ellers var opgjort til. Dette betyder, at kommunerne kun må opkræve 62,5 % af de udgifter, som kommunerne har beregnet til det udvidede producentansvar.

For Herning Kommune betyder dette, at vi for 4. kvartal 2025 har sendt en opkrævning til de kollektive ordninger på 2.305.592 kr., som svarer til 62,5 % af de beregnede 3.688.947 kr., og dermed en mindre UPA-gebyrindtægt på 1.383.355 kr.

For hele 2026 må Herning Kommune kun opkræve 9.112.850 kr. i alt hos de kollektive ordninger, hvilket svarer til 62,5 % af de beregnede 14.580.561 kr., og dermed en mindre UPA-gebyrindtægt på 5.467.710 kr.

Miljøministeriet fastsætter inden 1. oktober 2026 regler om et basisserviceniveau for kommunernes indsamling af affaldsfraktioner, der indeholder emballageaffald fra husholdninger. I 2027 vil der ske en justering af kommunernes UPA-gebyrer, som afhænger af, hvordan kommunens indsamling af emballageaffaldet ligger i forhold til det fastsatte basisserviceniveau.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der ikke pt. er lovhjemmel til, at den manglende omkostningsdækning som følge af lavere indtægter fra producentgebyret dækkes af andre gebyrer. Regeringen har meldt ud, at man vil dække eventuelle likviditetsudfordringer for kommunerne i denne forbindelse med en lånepulje.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Punkt 203: Fastsættelse af gebyr for brugerbetaling for miljøgodkendelser og miljøtilsyn 2026

09.00.00-S29-1-24

Kommunikation

DIR	BFU	SOS	BSK	KFU	BYB	MIN	ØKE	BYR
						X	X	X

Sagsbehandler: Kaare Hjorth

Øvrige sagsbehandlere:

Resume

Ny brugerbetalingsbekendtgørelse træder i kraft den 1. januar 2026 og indebærer, at kommunerne skal opkræve fuld brugerbetaling for en række opgaver efter miljøbeskyttelsesloven og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. Kommunen skal årligt fastsætte og offentliggøre en timetakst, der dækker alle omkostninger ved godkendelser, tilladelser og tilsyn med omfattede virksomheder og husdyrbrug.

Den hidtidige timepris for sammenlignelige brugerfinansierede myndighedsopgaver, de såkaldte affaldstilsyn, har i 2025 udgjort 875 kr. På baggrund af den viden, der nu foreligger om driftsomkostninger og ressourceforbrug i 2026, er timeprisen reguleret til 950 kr.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget godkender en timetakst på 950 kr. for 2026.

Sagsfremstilling

Med ikrafttrædelsen af Brugerbetalingsbekendtgørelsen den 1. januar 2026 skal kommunen opkræve fuld brugerbetaling for følgende opgavetyper:

- Behandling af godkendelser og anmeldelser
- Miljøtilsyn
- Andre myndighedsopgaver efter miljøbeskyttelsesloven og husdyrbrugsloven.

Den gælder blandt andet for:

- Listevirksomheder (godkendelsespligtige efter miljøbeskyttelsesloven)
- Husdyrbrug (efter §§ 16 a og 16 b)
- Mellemstore fyringsanlæg og metalforarbejdning
- Visse andre brancher listet i bilag 1 til bekendtgørelsen.
Ikke-erhvervsmæssige fritidsanlæg (fx skydebaner til jagtprøver) er undtaget.

Bekendtgørelsen fastlægger, at brugerbetalingen fuldt ud skal dække myndighedens omkostninger, og at timetaksten skal være ens for alle opgaver omfattet af reglerne.

Med bekendtgørelsen indføres forurenaren betaler-princippet. Et grundlæggende miljøretligt og økonomisk princip, som indebærer, at den, der forårsager en forurening, også skal bære de omkostninger, der er forbundet med at forebygge, reducere, kontrollere og afhjælpe denne forurening. Princippet sikrer, at miljø- og samfundsøkonomiske omkostninger ikke væltes over på det offentlige eller på borgere. Princippet er del af EU's miljøpolitik.

Brugerbetalingsbekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2026.

Krav til timetakst

I henhold til bekendtgørelsens § 5 skal kommunen årligt fastsætte og offentliggøre timetaksten, som skal dække:

- Lønudgifter for medarbejdere, herunder ferie, pension og overhead

- Administration, ledelse, økonomi, HR
- IT-systemer, software og digitale fagsystemer
- Kontorhold, drift, forsikringer, udvikling, afskrivninger
- Øvrige indirekte omkostninger.

Transporttid må ikke medregnes i tidsregistreringen, jf. bilag 2, men transportrelaterede udgifter kan indgå i overheadopgørelsen.

I 2025 indførte staten fuldt gebyrfinansierede affaldstilsyn. Gebyret fra affaldstilsyn er direkte sammenligneligt med gebyr, der skal opkræves efter Brugerbetalingsbekendtgørelsen, da det er de samme medarbejdere, som udfører begge typer opgaver. Den senest fastsatte timepris for affaldsgebyrer i 2025 er 875 kr. Denne sats er nu opdateret for 2026 på grundlag af:

- Ny og mere præcis viden om drifts- og ressourceforbruget i 2026
- En generel pris- og lønudvikling.

På denne baggrund anbefaler forvaltningen en reguleret timetakst på 950 kr. for 2026.

Til sammenligning er miljøtilsynsgebyret, fastlagt af Miljøstyrelsen, på 487,25 kr. for 2025. Miljøstyrelsen angiver, at dette i et landsgennemsnit svarer til, at 57 % af de samlede udgifter dækkes, svarende til 854,82 kr.

I henhold til Brugerbetalingsbekendtgørelsens § 8 fastsættes brugerbetalingen for visse godkendelses- og tilladelsesarbejder på husdyrbrug til 80 procent af det samlede beregnede gebyr, da husdyrbekendtgørelsen indeholder miljøvurderingselementer, der for virksomheder ligger i selvstændig lovgivning, hvor der ikke kan opkræves gebyr. Dette omfatter blandt andet godkendelser efter § 16a, visse tilladelser efter § 16b samt godkendelsesarbejde efter de tidligere gældende regler i §§ 11 og 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Disse sager skal derfor ikke opkræves med den fulde timetakst, men med en reduktion til 80 procent af den fastsatte sats.

I henhold til § 9 opkræves brugerbetaling årligt i november for perioden 1. november året før til 1. november indeværende år. Kommunen kan desuden opkræve særskilt ved afsluttede godkendelses- og anmeldelsessager.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der godkendes en timetakst på 950 kr. for brugerbetaling efter Brugerbetalingsbekendtgørelsen i 2026.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 204: Fastlæggelse af mål for forbedret spildevandsrensning på Herning Centralrenseanlæg

06.00.05-G01-3-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X X X

Sagsbehandler: Kaare Hjorth

Øvrige sagsbehandlere:

Resume

Miljø- og Ligestillingsministeriet har i forbindelse med "Aftalen om et Grønt Danmark" anmodet Herning Kommune om at medvirke til at gennemføre forbedret spildevandsrensning på Herning Centralrenseanlæg.

Formålet er at reducere udledningen af kvælstof til Vesterhavet Nord som led i den nationale indsats for at forbedre det danske vandmiljø. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte et konkret mål for den forbedrede rensning, for at Herning Vand kan opnå tillæg til den økonomiske ramme og dermed iværksætte indsatsen.

Ligeledes ønsker Miljø- og Ligestillingsministeren at indgå aftale med Herning Kommune om at fremme den øgede spildevandsrensning.

Forvaltningen anbefaler, at der fastsættes mål for den forbedrede spildevandsrensning.

Sagsfremstilling

Regeringen og en række parter har indgået "Aftalen om et Grønt Danmark", som skal forbedre natur, biodiversitet, vandmiljø og drikkevand i Danmark. Som led i aftalen skal der gennemføres forbedret spildevandsrensning på 24 rensesanlæg i landet, herunder Herning Centralrenseanlæg.

Ifølge ministeriets henvendelse af 10. oktober 2025 forventes indsatsen på Herning Centralrenseanlæg at bidrage til en væsentlig reduktion kvælstofudledning til Vesterhavet Nord, se bilag. Herning Centralrensningsanlægs andel udgør ca. 38 tons af en forventet samlet reduktion på 135 tons kvælstof for hele oplandet til Vesterhavet Nord.

Miljø- og Ligestillingsministeriet har fremsendt et udkast til aftale mellem ministeren og Herning Kommune, som fastlægger rammen for indsatsen. Herning Kommune har i et foreløbigt svar tilkendegivet sin positive vilje til at indgå aftalen, under forudsætning af byrådets formelle godkendelse. Aftalen er vedlagt som bilag.

For at Herning Vand kan påbegynde det tekniske forarbejde og efterfølgende gennemføre projektet, er det nødvendigt, at byrådet fastsætter et mål for den forbedrede spildevandsrensning i overensstemmelse med ministeriets anmodning, se bilag. Målsætningerne er udformet i dialog med Herning Vand.

De konkrete målsætninger

Kravværdier for udledning fra rensesanlægget skærpes for:

- Kvælstof til 3,5 mg/l fra 2027, fra nuværende 8 mg/l
- Fosfor til 0,1 mg/l fra 2027, fra nuværende 1 mg/l.

Betydende en reduktion på ca. 39.000 kg kvælstof årligt og 4.800 kg fosfor årligt.

Den forbedrede spildevandsrensning forventes finansieret gennem Herning Vands takster, under forudsætning af at der opnås tillæg til den økonomiske ramme i henhold til Forsyningstilsynets retningslinjer. Den samlede udgift for Herning Vand vurderes på nuværende tidspunkt at være på 40 mio. kr., svarende til ca. 36 kr. pr. borger årligt ud fra forventet tilbagebetalingstid af den samlede investering.

Målsætningerne til den øgede spildevandsrensning er nationalt fastsatte mål fastlagt i bekendtgørelse og vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter. Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft ultimo 2025.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at målsætninger for øget spildevandsrensning godkendes.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Målsætninger for forbedret spildevandsrensning

Udkast til aftale med Herning Kommune om spildevandsindsats

Brev til Herning Kommune af 10. oktober 2025

Punkt 205: Vedtagelse af miljøtilsynsplan for virksomheder og landbrug

09.00.00-P15-2-13

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Morten Swayne Storgaard

Øvrige sagsbehandlere: Pernille Kjeldsen, Kaare Hjorth

Resume

Forvaltningen har lavet udkast til en opdateret miljøtilsynsplan for tilsyn med virksomheder og landbrug for perioden 2026 - 2029.

Forvaltningen anbefaler, at udkastet vedtages.

Sagsfremstilling

Kommunen vedtog den første miljøtilsynsplan for tilsyn med virksomheder og landbrug i 2013, på baggrund af ikrafttrædelsen af Miljøtilsynsbekendtgørelsen. Planen blev opdateret i 2021. Miljøtilsynsplaner skal i henhold til tilsynsbekendtgørelsen opdateres minimum hvert 4. år, og planen skal således opdateres igen i år.

Formålet med miljøtilsynsplanen er, at tilsynsmyndigheden tilkendegiver, hvordan tilsynsindsatsen vil blive gennemført i den kommende 4-årige periode. Krav til planens indhold er fastsat i tilsynsbekendtgørelsen.

Planen indeholder geografisk område, lister over IED-virksomheder og IED-husdyrbrug (IED = Industriel Emission Direktiv), generel vurdering af væsentlige miljøproblemer, beskrivelse af tilsynsindsatsen, herunder tilrettelæggelse og gennemførelse af tilsyn, samt beskrivelse af samarbejdsrelationer med andre myndigheder.

Opdateringen af miljøtilsynsplanen omfatter primært ny lovgivning, oplysninger om gennemførte kampagnetilsyn, beskrivelse af tilsynstyper og opdaterede lister over IED-virksomheder og IED-husdyrbrug.

Udkast til planen offentliggøres på kommunens hjemmeside og på Digital MiljøAdministration (DMA = landsdækkende digital platform til miljø- og tilsynsdata på virksomheds- og husdyrområdet, findes på dma.mst.dk) i december 2025. Enhver har adgang til at kommentere udkastet indenfor 4 uger. Den færdige plan offentliggøres ligeledes begge steder.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at udkast til miljøtilsynsplan for 2026 - 2029 vedtages

at forvaltningen bemyndiges til at foretage mindre væsentlige ændringer i planen på baggrund af eventuel indkomne kommentarer til det offentliggjorte udkast

at forvaltningen bemyndiges til at foretage mindre væsentlige opdateringer af planen i perioden frem til næste større opdatering af planen indenfor 4 år.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Bilag

Miljøtilsynsplan 2026-2029 for Herning Kommune

Bilag 1 - IED-virksomheder - Miljøtilsynsplan 2026-2029 - Herning Kommune

Punkt 206: Dispensation fra forskrift for dyrehold i boligområder

09.17.00-K08-217-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Charlotte Böttcher

Øvrige sagsbehandlere: Kaare Hjorth

Resume

Ejer af et større duehold i et boligområde har anmodet om dispensation fra Herning Kommunes "Forskrift for dyrehold i boligområder". Sagen er principiel, da der ikke tidligere er givet dispensation i denne type sager.

Ejer har registreret 50 duer på adressen i det centrale husdyrregister. Ifølge Herning Kommunes "Forskrift for dyrehold i boligområder" § 4 stk. 2 må der højst holdes 15 brevduer eller 30 raceduer indenfor boligområder.

Ejer ønsker dispensation fra dette. Han har gennem flere år dyrket brevduesporten fra adressen og stiller sig uforstående overfor sondringen mellem brevduer og raceduer - ifølge ejer og Dansk Brevdueforenings vurdering bør der ikke skelnes mellem brev- og raceduer.

Forvaltningen vurderer, at der i den konkrete sag kan gives en tidsbegrænset dispensation fra forskriften for dyrehold i boligområder. Dispensationen skal være gældende frem til 1. september 2026 under forudsætning af, at der ikke indkommer yderligere klager over dueholdet. Hvis der ikke kommer yderligere klager over dueholdet, kan dispensationen forlænges.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget giver dispensation til dueholdet under de beskrevne forudsætninger i sagsfremstillingen.

Sagsfremstilling

På baggrund af naboklage over hold af duer har forvaltningen i sommeren 2025 været på uvarslet tilsyn på Bøgevangen 11, Herning, hvor det kunne konstateres, at der blev holdt brevduer.

Ejer af ejendommen oplyste ved det uanmeldte tilsyn, at han har omkring 35 voksne brevduer på ejendommen og et tilsvarende antal ungduer.

I CHR (Centrale Husdyrbrugsregister) er der registreret 50 duer på adressen.

Der flyves konkurrencer med duerne i cirka 14 uger årligt, i perioden fra april til august, og der er naturligt større aktivitet i disse uger end i vintermånederne. Ved konkurrenceflyvning køres duerne ud, både indenfor og udenfor landets grænser, og slippes fri, for derefter at skulle flyve hjem til dueslaget.

Ejer avler selv duer til dueslaget og træner ungerne, når de er klar. Duerne trænes i starten på korte afstande, der så gradvist øges. De ikke-egnede duer fjernes løbende fra dueslaget.

På baggrund af ovenstående oplysninger indskærpede forvaltningen i august 2025, at dueholdet skulle nedbringes til det maksimalt tilladte antal brevduer (15 stk.) jævnfør Herning Kommunes forskrift for dyrehold i boligområder. I Herning Kommunes forskrift for dyrehold i boligområder er der skelnet mellem brevduer (max 15 stk.) og raceduer (max 30 stk.)

Ejer har i brev af den 17. september 2025 anmodet "om dispensation, alternativt en fristforlængelse, idet individuelle forhold taler for dette".

Ejer har anfægtet, at der sondres mellem brevduer og raceduer i forskriften og har anmodet om en redegørelse for denne "forskelsbehandling".

Forvaltningen har tidligere begrundet forskelsbehandlingen i, at brev- og raceduer har forskelligt behov for udeflyvning. Dette har ejer anfægtet via henvendelse fra Dansk Brevdueforening.

Dansk Brevdueforening skriver følgende: ”Bestemmelsen afslører ukendskab til begrebet raceduer. Raceduer er mange forskellige typer, hvoraf mange lukkes ud til fri flyvning. Det gælder for eksempel typer som Tumlinger, Rollere, Højtflyvere og Triplere”. Bestemmelsen er, ifølge Brevdueforeningen, et udtryk for forskelsbehandling.

Ejer af dueholdet stiller, i det seneste brev til forvaltningen, et forslag til kompromis, der efter hans mening tager hensyn til både naboer og hans egen mulighed for at udøve brevduesporten på et fortsat fornuftigt niveau. Kompromisset forudsætter, at der gives dispensation til forskrift for dyrehold i byzone.

Ejer foreslår et kompromis, hvor der højst er 20 duer ude af gangen. Yderligere anmoder ejer om at måtte have en bestand bestående af 20 hanner, 20 hunner og 40 ungdyr fordelt i 2 rum samt 10 par avlsduer, der permanent holdes inde. Ejer foreslår, at udflyvning tillades i perioden 1. marts -14. august, ikke i weekender og alene i tidsrummet 6.00-12.00 på hverdage.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at der i den konkrete sag kan gives en tidsbegrænset dispensation fra forskriften for dyrehold i boligområder. Dispensationen skal være gældende frem til 1. september 2026 under forudsætning af, at der ikke indkommer yderligere klager over dueholdet. Forvaltningen har taget oplysninger vedrørende brevduer vs. raceduer til efterretning i denne sag.

Forvaltningens indstilling: Dispensation kan gives til, at:

1. have op til 30 duer i dueslaget samt op til 10 par avlsduer, der permanent holdes inde.
2. der må højst trænes med 15 duer i alt udendørs på en gang.
3. der må udflyves i perioden kl. 8.00-14.00 på hverdage.

Hvis der ikke kommer væsentlige klager over dueholdet inden udløb af dispensationen, kan denne forlænges.

På baggrund af Dansk Brevdueforenings bemærkninger samt anbefalingen om at give en tidsbegrænset dispensation bør det ligeledes overvejes om selve forskriften skal tages op til revision i løbet af 2026.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at der gives dispensation til forskrift for dyrehold i byzone med følgende vilkår:

at der må være op til 30 duer i dueslaget samt op til 10 par avlsduer, der permanent holdes inde

at der højst trænes med 15 duer i alt udendørs på en gang

at der udflyves i perioden kl. 8.00 - 14.00 på hverdage.

at forskrift for dyrehold gennemgår revision i 2026

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 207: Kronborgvej 1, Aulum - Entreprenør på landbrugsejendom

02.01.00-P19-548-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Sissel Elbæk

Øvrige sagsbehandlere: Hans Eghøj

Resume

I forbindelse med køb af ejendommen Kronborgvej 1, Aulum er der forespurgt på muligheden for at indrette en entreprenørvirksomhed i ejendommens tre landbrugsbygninger.

Ejendommen består af et jordtillæg på 4 ha og er landbrugsnoteret. På ejendommen findes et stuehus samt tre større landbrugsbygninger med en samlet størrelse på i alt 1.259 m².

Forvaltningen anbefaler, at udvalget drøfter muligheden for at etablere entreprenørvirksomhed i bygningerne på ejendommen, med afsæt i planlovens landzonebestemmelser.

Sagsfremstilling

Sagen fremlægges forud for yderlig sagsbehandling og har derfor ikke været i høring.

I forbindelse med salg af ejendommen har de nye ejere forespurgt på muligheden for at indrette entreprenørvirksomhed i de tiloversblevne landbrugsbygninger på ejendommen.

Ansøger oplyser, at alle maskiner vil kunne holdes inde i de eksisterende bygninger, samt at maskinerne som oftest vil blive transporteret fra byggeplads til byggeplads og dermed ikke kommer tilbage på ejendommen. Ligeledes oplyser ansøger, at de ansatte vil møde ind på de byggepladser, hvor maskinerne er lejet ud til og dermed ikke kommer på ejendommen.

Luftfoto af Kronborgvej 1, Aulum

Det vurderes umiddelbart, at trafik til og fra ejendommen vil kunne påvirke nærmeste nabo mod nord, da deres primære bygninger og indkørsel ligger lige ud for ejendommens anden indkørsel, som er etableret til at betjene ejendommens tre større landbrugsbygninger.

Planloven tillader som udgangspunkt ikke ændret anvendelse i landzone, medmindre det sker i henhold til undtagelserne i § 37. Her fremgår det, at visse overflødiggjorte bygninger kan anvendes til blandt andet håndværk, industri, liberale erhverv og lager- eller kontorformål – men ikke til entreprenørvirksomhed.

Planlovens § 37 stk. 1 og stk. 2 tillader etableringen af håndværks- og industrivirksomhed, mindre butikker, liberale erhverv, forenings- og fritidsformål og en bolig, samt lager- og kontorformål i tiloversblevne bygninger.

Det fremgår specifikt af Vejledningen til Planloven, at entreprenørvirksomhed ikke er omfattet som en mulighed for de erhvervstyper, der er inkluderet i bestemmelsen. På den baggrund vurderer forvaltningen, at erhverv som entreprenør ikke kan indrettes i de eksisterende bygninger på ejendommen, men skal ske i et egnet erhvervsområde.

En tilladelse til entreprenørvirksomhed på ejendommen vil derudover ikke være foreneligt med planlovens formål, som blandt andet er at sikre en sammenhængende planlægning, der balancerer samfundets interesser i arealanvendelsen, beskytter natur, miljø og klima og samtidig skaber rammer for bæredygtig udvikling og økonomisk vækst. Planloven understøtter, at samfundsudviklingen sker med respekt for menneskers livsvilkår, bevarelse af dyre- og planteliv samt de primære erhverv i landzonen, herunder landbrug, skovbrug og dambrug.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at udvalget drøfter muligheden for at etablere entreprenørvirksomhed i bygningerne på ejendommen.

Beslutning

Udvalget finder, efter konkret vurdering, at omfanget af den ansøgte virksomhed er sammenlignelig med håndværksvirksomhed, og udvalget er derfor positiv overfor, at der arbejdes videre med indretning af virksomheden i de overflødiggjorte landbrugsbygninger. Det forudsættes, at der er en positiv nabohøring.

Punkt 208: Ejstrupvej 28, Brande - Lovliggørelse af maskinhus i landzone

02.34.02-P19-1171-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Sissel Elbæk

Øvrige sagsbehandlere: Hans Eghøj

Resume

Der er i september 2025 ansøgt om lovliggørende tilladelse til et maskinhus på 98 m² på Ejstrupvej 28, Brande.

Ejendommen har udover boligen i forvejen godkendte udhusbygninger på 228 m². Det meste af ejendommens jordtillæg på 3,5 ha fremstår som vild natur med delvis beplantning af træer og uden arealer udlagt til mark. Ejendommen vurderes derfor ikke at have en størrelse, som begrundet et behov for driftsmæssig nødvendig bygning til skovdrift eller landbrugsdrift.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget drøfter mulighederne for at lovliggøre yderlig udhusbygninger i form af et maskinhus på 98 m².

Sagsfremstilling

Ejendommen er beliggende i landzone og er derfor omfattet af planlovens landzonebestemmelser.

Der er tilbage i juni 2024 ansøgt om lovliggørende tilladelse til et brændeskur på 98 m², hvor tegningsmaterialet og placering er den samme som i den aktuelle ansøgning for maskinhuset. Forvaltningen meddelte afslag til brændeskuret den 25. februar 2025. Afgørelsen blev af ejeren påklaget til Planklagenævnet, som stadfæstede forvaltningens afgørelse den 2. juli 2025.

Den aktuelle ansøgning om lovliggørende tilladelse til et maskinhus omhandler derfor en lovliggørelse af bygningen, idet ansøger nu begrundet behov for at anvende bygningen til driftsmæssige nødvendige maskiner m.m.

Ejer af ejendommen har i perioden, hvor sagen var påklaget til Planklagenævnet, tilkøbt yderlig areal, så ejendommen nu er blevet landbrugsnoteret. Ejendommen udgør således 3,5 ha, men det ændrer ikke på en driftsmæssig nødvendighed af bygningen, hvilket Planklagenævnet også har taget stilling til i deres afgørelse.

I forbindelse med ansøgningen om maskinhuset er det oplyst, at bygningen blandt andet skal rumme en harve, slagleklipper, brakpudser, såmaskine, plov, gødningsspreder, skiveslåmaskine, fræser og diverse.

Luftfoto af Ejstrupvej 28, Brande.

Luftfoto med bygningernes placering og det aktuelle maskinhus

Større udhusbygninger, garager mv. kræver landzonetilladelse. I den konkrete vurdering indgår blandt andet ejendommens størrelse, omfanget af eksisterende bygninger samt placering af den nye bygning set i forhold til hensynet om at undgå spredt bebyggelse. Der kan normalt meddeles tilladelse til opførelse af nye udhuse og garager mv. i størrelsesordenen 50 m² i tilknytning til enfamiliehuse, afhængig af den eksisterende bebyggelse på ejendommen.

I Herning Kommune er der anlagt en praksis, hvor der ud fra en konkret vurdering kan tillades en størrelse på maksimalt 200 m² til sekundær bebyggelse i tilknytning til et enfamiliehus i landzone. Det vurderes, at ejendommen allerede har gjort brug af ovenstående, idet der i år 2020 er meddelt landzone- og byggetilladelse til den eksisterende udhus/garagebygning på 228 m².

Da bygningen nu ansøges som et maskinhus, skal det vurderes, om bygningen er driftsmæssig nødvendig for ejendommens landbrugsdrift. Da ejendommen har en mindre størrelse og er bevokset med træer, hvorpå der ikke forefindes reelle markarealer til landbrug, samt at maskinerne vurderes at være til dyrkning af marker, vurderes bygningen ikke nødvendig for driften af landbruget på ejendommen.

Det er derfor forvaltningens vurdering, at bygningen ikke vurderes at være nødvendig for driften af landbrugsejendommen.

Forvaltningen vurderer samtidig, at et positivt udfald vil kunne danne en uheldig præcedens i forhold til den allerede anlagte praksis og tidligere afgørelser.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at udvalget drøfter mulighederne for at lovliggøre yderlig udhusbygninger i form af et maskinhus på 98 m².

Beslutning

Udvalget besluttede i dette særlige tilfælde, ud fra en konkret vurdering og en værdispildsbetragtning, at der kan lovliggøres yderligere udhusbygning til ejendommen i form af maskinhus på 98 m².

Bilag

Tegninger

Situationsplan

Punkt 209: Østerhovedvej 7, Vildbjerg - Lovliggørelse af maskinhus

02.34.02-P19-462-22

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Hans Eghøj

Øvrige sagsbehandlere:

Resume

Forvaltningen har modtaget ansøgning om lovliggørelse af et maskinhus på ejendommen Østerhovedvej 7, Vildbjerg.

Det ansøgte omfatter et maskinhus på 193 m², der er opført uden landzonetilladelse eller byggetilladelse.

Forvaltningen anbefaler, at der med henvisning til Planlovens § 35, stk.1 gives afslag på den ansøgte lovliggørelse.

Desuden anbefales, at ansøger finder en ny placering tættere på de eksisterende bygninger inden for fortidsbeskyttelseszonen, forudsat at en dispensation til Naturbeskyttelsesloven kan imødekommes.

Sagsfremstilling

Ejendommen Østerhovedvej 7 er noteret som en ejendom med landbrugspligt, hvor der iflg. ansøgers oplysninger i 1992 er opført et maskinhus på 193 m² og med en afstand til ejendommens samlede bebyggelse på ca. 135 m.

Maskinhuset vurderes at være en erhvervsmæssig nødvendig bygning for erhvervet på ejendommen. Det er opført med stålpladebelagte sider og eternitbeklædning.

at ansøger finder en ny placering tættere på de eksisterende bygninger inden for fortidsbeskyttelseszonen, forudsat at en dispensation til Naturbeskyttelsesloven kan imødekommes.

Beslutning

Udvalget finder i dette særlige tilfælde, at ansøger har handlet i god tro, idet ansøger har oplyst, at der i 1992 er givet tilladelse til et maskinhus på den nuværende placering udenfor fortidsmindebeskyttelsen.

Der kan derfor gives en midlertidig tilladelse til den ansøgte lovliggørelse af maskinhusets placering indtil salg/ejerskifte.

Punkt 210: Stormosevej 26, Studsgård - Lovliggørelse af overdækket areal i landzone

02.34.02-P19-376-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Sissel Elbæk

Øvrige sagsbehandlere: Hans Eghøj

Resume

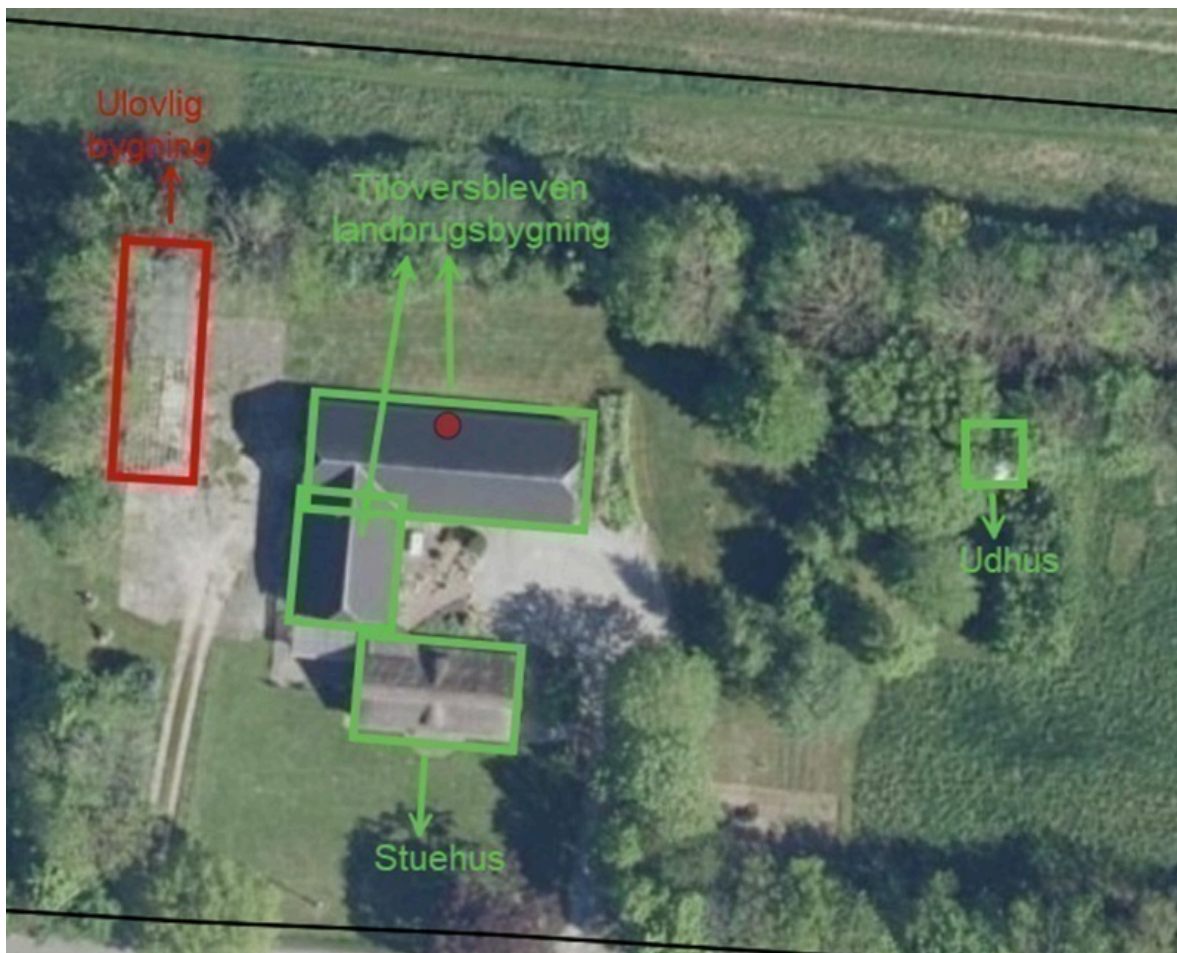
Der er ansøgt om en lovliggørende tilladelse til et overdækket areal på 100 m², opført i år 2000, på Stormosevej 26, Studsgaard, som anvendes til opbevaring af trailere, cykler og lignende. Ejendommen rummer i forvejen en større mængde lovlige udhusbygninger, som har et samlet areal på i alt 283 m².

Ejendommen har en størrelse på 2,4 ha og er landbrugsnoteret. Det er efter konkret vurdering kommunens praksis at tillade op til 200 m² udhusbebyggelse ved mindre ejendomme placeret i landzone.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget drøfter mulighederne for at lovliggøre den ansøgte overdækning på ejendommen.

Sagsfremstilling

Ejendommen har en størrelse på 2,4 ha, hvor der er et stuehus på 224 m², en overflødiggjort landbrugsbygning på 258 m² og et udhus på 25 m². Dette giver en samlet udhusbebyggelse på i alt 283 m².

Luftfoto af ejendommen med bygningernes placering

Planlovens landzonebestemmelser tillader opførelse af sekundær bebyggelse på op til 50 m² i tæt tilknytning til et stuehus uden en landzonetilladelse.

Kommunen har tidligere anlagt en praksis for størrelsen af sekundært bebyggelse med en størrelse på maksimalt 200 m² bebyggelse i tilknytning til et stuehus placeret i landzone. Det vurderes, at ejendommen allerede har gjort brug af ovenstående, idet der i forvejen er i alt 283 m² lovlige opførte udhusbygninger.

Ejendommen er landbrugsnoteret, men det er forvaltningens vurdering, at der ikke bliver drevet landbrug, da ejendommens arealer ikke består af hverken marker eller skov.

Luftfoto af ejendommen Stormosevej 26, Studsgård

Det er forvaltningens vurdering, at der i henhold til kommunens nuværende praksis ikke kan meddeles tilladelse til den ansøgte garagelignende bygning, da ejendommen i forvejen har tilstrækkeligt med udhusbebyggelse i forhold til ejendommens nuværende størrelse og anvendelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

Forvaltningen anbefaler, at udvalget drøfter mulighederne for at lovliggøre den ansøgte overdækning på ejendommen.

Beslutning

Udvalget besluttede i dette særlige tilfælde, efter en konkret vurdering af helhedsindtrykket på ejendommen, at der kan gives tilladelse til den ansøgte overdækning på 100 m² på ejendommen.

Bilag

Plantegning

Punkt 211: Orientering: Gindeskovgård 6, Haderup - Opførelse af nyt stuehus samt bibeholdelse af eksisterende bygninger

02.01.00-P19-188-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Marianne Damgaard

Øvrige sagsbehandlere: Hans Eghøj

Resume

Til orientering foreligger der status for landzonetilladelse til opførelse af byggeri på ejendommen Gindeskovgård 6A, Haderup, som blev forelagt Miljø-, Infrastruktur- og Naturudvalget på mødet den 18. august 2025, punkt 132.

Udvalget tog stilling til, at der kunne igangsættes en landzoneproces på baggrund af forvaltningens indstilling.

Forvaltningen anbefaler, at udvalget tager orienteringen og anbefalingen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den tidligere minkfarm Gindeskovgård 6A, Haderup, har et jordtillæggende på 169 ha, som i dag drives til jordbrugsavl. På ejendommen forefindes et eksisterende stuehus på 339 m² og med garagebygning samt pavillon på henholdsvis 77 m² og 8 m², og derudover forefindes en aftægtsbolig på 147 m² med garagebygning på 45 m². Dertil en større mængde minkhaller og bygninger tilhørende tidligere minkerhverv.

Forvaltningen indstillede følgende:

At det tinglyses, at der i en begrænset periode er tre boliger på ejendommen på vilkår af, at den nuværende aftægtsbolig nedrives efter nuværende lejers fraflytning. Dette skal tinglyses, inden der kan gives en ibrugtagningstilladelse til boligen.

At der gives landzonetilladelse til bibeholdelse af bygning 20 og 34 med vilkår om, at bygningerne ikke er omfattet af de statslige erstatningssager for minkfarme.

At plansilo på 2.000 m² tages med i ovenstående landzonetilladelse for beliggenheden.

Ansøgningen omhandler opførelse af bolig nr. tre på ejendommen med en samlet størrelse på ca. 1.005 m². Derudover bibeholdelse af lagerbygningerne nr. 20 og 34 samt nyopførelse af en plansilo på 2.000 m² med placering, hvor nogle af de nuværende minkhaller er placeret.

Udvalget tog stilling til, at der kunne igangsættes en landzoneproces på baggrund af forvaltningens indstilling.

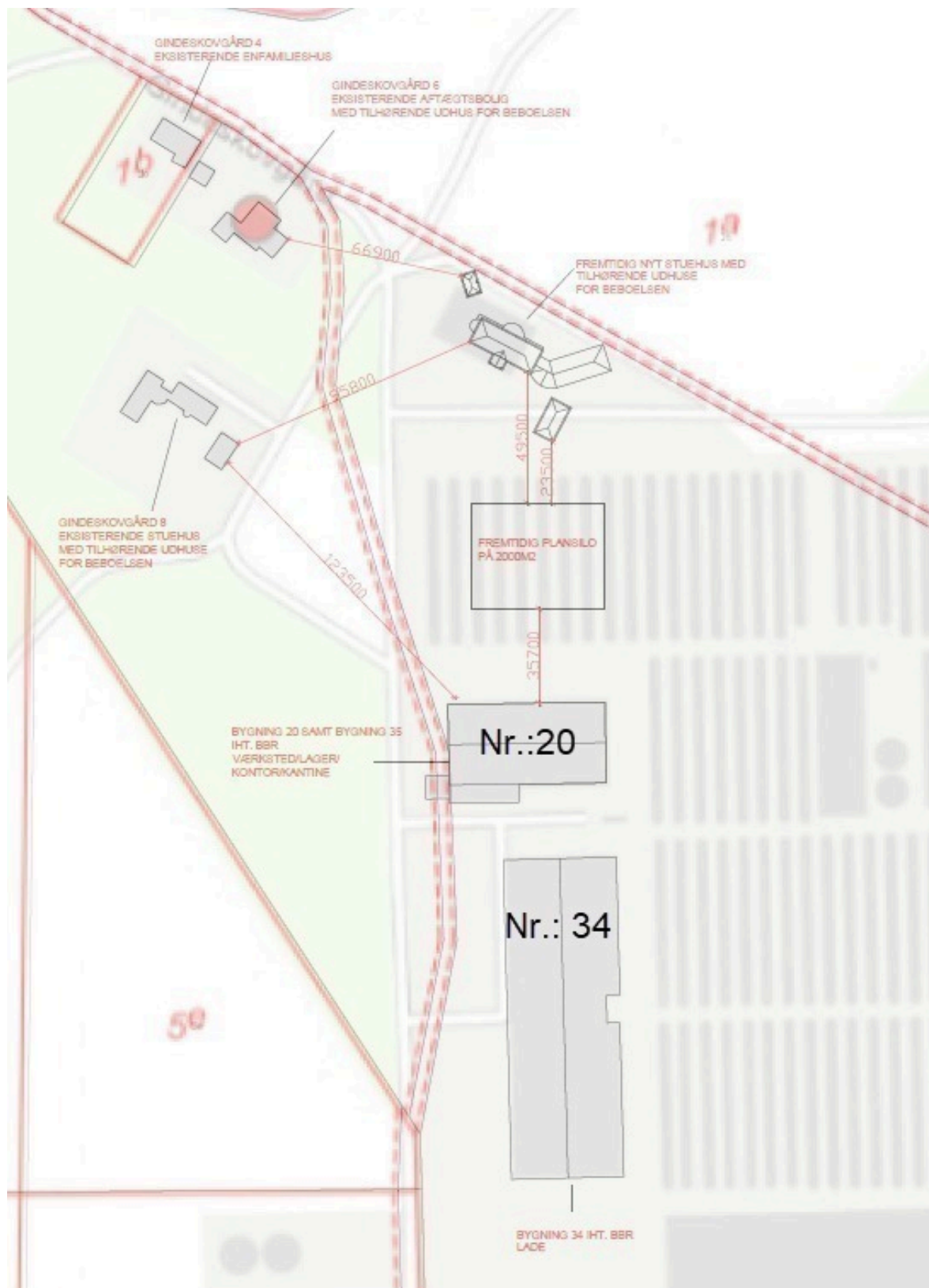

Oversigtskort: Gindeskovgård 6, Haderup

Forvaltningen har i forlængelse af sagen sendt det ansøgte i høring i forbindelse med landzoneprocessen, og der er ikke indkommet høringssvar i perioden.

I forbindelse med at bygning nr. 20 og 34, senest anvendt til ejendommens minkerhvert, nu søges ændret til lagerbygninger for planteavl, har forvaltningen efterlyst dokumentation for, at bygningerne kan friholdes for erstatningssagen for minkerhvervet. I den sammenhæng har forvaltningen blandt andet modtaget et oversigtskort, hvor ansøger oplyser, at Kommissionen har markeret alle øvrige bygninger på nær de 2 driftsbygninger, der ønskes bibeholdt - BBR-bygning nr. 20 og 34. Ejerens advokat bekræfter tilsvarende, at bygningerne ikke er omfattet af erstatningssagen fra staten i anledning af nedlukningen af minkerhvervet.

Desuden har ejer oplyst, at plansiloen skal anvendes til opbevaring af kartofler i forbindelse med høsten, samt kartoffelkasser - før, under og efter høsten.

Situationstegning: Gindeskovgård 6, Haderup

Facadetegning: Gindeskovgård 6, Haderup

Forvaltningen vurderer på baggrund af den oprindelige sags indstilling, at der er grundlag for at fremlægge sagen til udvalgets orientering, idet sagen adskiller sig fra tilsvarende på flere punkter, blandt andet på grund af antallet af boliger på ejendommen, den nye boligs størrelse på over 1.000 m² og på grund af at erstatningssagen for minkerhvervet ikke er endelig afklaret, og at der indgår ændret anvendelse af lagerhaller fra minkerhvervet.

På den baggrund vil forvaltningen anbefale følgende tilføjelse til indstillingen, der vedrører bygning nr. 20 og 34: at der gives landzonetilladelse til bibeholdelse af bygning nr. 20 og 34 med vilkår om, at ansøger oplyser, at bygningerne ikke er omfattet af de statslige erstatningssager for minkfarme. Kopi af kommunens afgørelse/tilladelse sendes efterfølgende til Kommissionens orientering.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at udvalget tager orienteringen og anbefalingen til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Ansøgning Ny plansilo til erhvervsmæssig brug

Tegninger, Gindeskovgård 8

Situationsplan - Oversigtskort

Punkt 212: Orientering om afgørelse fra Byggeklageenheden - Tværgade 3B, Hammerum

02.34.18-K02-22-24

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: Louise Sangild Nielsen

Øvrige sagsbehandlere: Hans Eghøj

Resume

Til orientering foreligger der afgørelse fra Byggeklageenheden over forvaltningens afgørelse den 27. maj 2024 vedrørende boligejendommen Tværgade 3B, Hammerum.

Ejendommen indeholder en bolig i stueetage og en bolig på 1.sal. Ejer har ansøgt om tilladelse til opdeling af stueetagen til to boliger, tilsvarende med forholdet fra 1983 og frem til 2015.

Forvaltningen meddelte på baggrund af en helhedsvurdering afslag til opdelingen af boligen i stueetagen. Ejer hævder, at byggetilladelsen fra 2015 om sammenlægning af boligerne aldrig var blevet udnyttet, og derfor er tilladelsen ikke gældende. Forvaltningen fastholder, at tilladelsen fra 2015 er gældende. Ejer påklagede denne afgørelse til Byggeklageenheden. Byggeklageenheden har givet kommunen medhold i deres afgørelse.

Forvaltningen meddelte ligeledes afslag til etablering af yderligere overkørsel til ejendommen for at opnå tilstrækkelige parkeringspladser til 3 boliger. Ejer påklagede denne afgørelse til Vejdirektoratet.

Vejdirektoratet opretholder kommunens afgørelse.

Forvaltningen anbefaler, at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Den oprindelige bolig er opført tilbage i 1961. I 1972 blev der opført en tilbygning med en ekstra bolig på 1 sal og et værksted til erhvervsformål i stueetage. I 1983 ansøges erhvervet ombygget til 2 klubværelser med fælles køkken og bad. Begrundelsen for tilladelsen var dengang, at klubværelserne var mindre belastende for boligomgivelserne i området fremfor værkstedet. På daværende tidspunkt fandtes begrebet helhedsvurdering i bygningsreglementet ikke.

I 2015 meddelte forvaltningen en byggetilladelse til, at boligerne i stueetage blev sammenlagt til en bolig. I byggetilladelsen fremgik det, at byggearbejdet ikke skulle meddeles påbegyndt eller færdigmeldes, men at sagen afsluttes med byggetilladelsen. I henhold til dagældende bygningsreglement skulle ombygningen ikke have ibrugtagningstilladelse.

Den 11. maj 2023 modtager forvaltningen en ansøgning om opdeling af stueetagen til to boliger igen. Forvaltningen foretager en helhedsvurdering, og på den baggrund meddeles der afslag den 20. december 2023. Forvaltningen modtager den 10. januar 2024 en skrivelse fra ejer, som hævder, at tilladelsen tilbage i 2015 ikke var blevet anvendt, da boligerne ikke blev sammenlagt som først ansøgt. Ejer hævder, at idet byggearbejdet ikke blev påbegyndt, så blev tilladelsen ikke udnyttet indenfor 1 år og bør derfor ikke være gældende.

Forvaltningen fastholder, at byggetilladelsen fra 2015 er gældende, idet der i tilladelsen fremgår, at byggearbejdet ikke kræver en anvendelse om påbegyndelse, derved er afgørelsen gældende. Tillige har forrige ejer (som ansøgte om sammenlægningen i 2015) modtaget flere BBR meddelelser, hvori det fremgår, at boligen var en, samtidig fremgår det af salgsmaterialet, at boligen i stueetagen var en bolig. Forvaltningen vil derfor ikke genoptage sagen og meddeler denne afgørelse til ejer den 3. maj 2024.

Ejer påklager afgørelsen til Byggeklageenheden den 27.maj 2024. Den 7. november 2025 modtager forvaltningen afgørelsen fra Byggeklageenheden.

Byggeklageenheden kan ikke give ejeren medhold i klagen, dette betyder, at kommunens afgørelse er gældende. Byggeklageenheden finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at den tilladte ændring omfattet af byggetilladelsen den 8. april 2015 er påbegyndt inden for 1 år af tilladelsens dato, idet byggesagen blev afsluttet med byggetilladelsen, og at byggetilladelsen derfor ikke er bortfaldet.

Byggeklageenheden lægger herved vægt på, at den ene adresse har været nedlagt med virkning fra tidspunktet for byggetilladelsen, og at forholdet desuden har været registreret som en samlet beboelse i BBR.

Byggeklageenheden ligger endvidere vægt på, at det fremgik af afgørelsen, at byggesagen afsluttes med sagen, og at der ikke ville blive krævet færdigmelding af byggeriet.

Ejer har sideløbende søgt om etablering af yderligere overkørsel til ejendommen for at få tilstrækkelige parkeringspladser til 3 boliger. Forvaltningen meddeler den 23. april 2024 afslag, idet adgangen ikke vil være forenelig med trafiksikkerheden på Tværgade/Tværvænget, da der skabes et firbenet kryds. Den trafikale belastning på Tværgade øges i forbindelse med byudviklingen syd for ejendommen, hvilket taler imod at skabe en yderligere kompliceret trafikalsituation. Ydermere har forvaltningen meddelt tilladelse til en udvidelse af eksisterende lovlig overkørsel.

Ejer påklager afgørelse til Vejdirektoratet den 25. april 2024. Af Vejdirektoratets afgørelse den 20. august 2024 fremgår det, at kommunes afslag er retligt set lovligt. Vejdirektoratet ligger blandt andet til grund, at forvaltningen har forholdt sig til trafiksikkerheden i området, og at der er foretaget en konkret vurdering af ejendommen. Dette er et sagligt hensyn, der skal varetages med vejloven.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Afgørelse fra Nævnenes Hus

Afgørelse fra Vejdirektoratet

Punkt 213: Godkendelse af anlægsregnskaber - kommunale ejendomme

82.00.00-A00-1-25

Kommunikation

DIR BFU SOS BSK KFU BYB MIN ØKE BYR

X

Sagsbehandler: René Frahm Jørgensen

Øvrige sagsbehandlere: Stefan Stjernholm, Pia Colstrup

Resume

Der kan afsluttes flere mindre anlægsprojekter, der er færdiggjort i 2025.

Forvaltningen anbefaler, at anlægsregnskaberne godkendes.

Sagsfremstilling

Følgende anlægsprojekter på Serviceområde 03 Kommunale Ejendomme er nu tilendebragt og ønskes afsluttet:

Stednr.	Behandlet	Anlægsprojekt	Bevilling kr.	Forbrug kr.	Afvigelse kr.
018098	Byrådet, punkt 132, 29. August 2023	Brandsikring, Rosenlund Plejecenter	150.000	150.000	0
305097	Byrådet, punkt 170, 17. September 2024	Udskiftning af belysningsarmaturer til LED, SFO	200.000	140.342	59.658
523097	Byrådet, punkt 56, 25. Marts 2025	LED belysning, døgn institutioner for børn og unge	300.000	301.780	-1.780
527094	Byrådet, punkt 105, 14. Maj 2024 + punkt 190, 8. oktober 2024	Udskiftning af LED belysninger, plejecentre	600.000	642.380	-42.380
529096	Byrådet, punkt 104, 14. Maj 2024	Aktivcentret Brorsonsvej, udskiftning af facadedøre	300.000	316.149	-16.149
013097	Byrådet, punkt 131, 29. august 2023 + punkt	Renovering af Aulum Mølle og Gyvelens kvarter 10-12, Gullestrup	307.000	300.832	6.168

128, 18. Juni 2024				
-----------------------	--	--	--	--

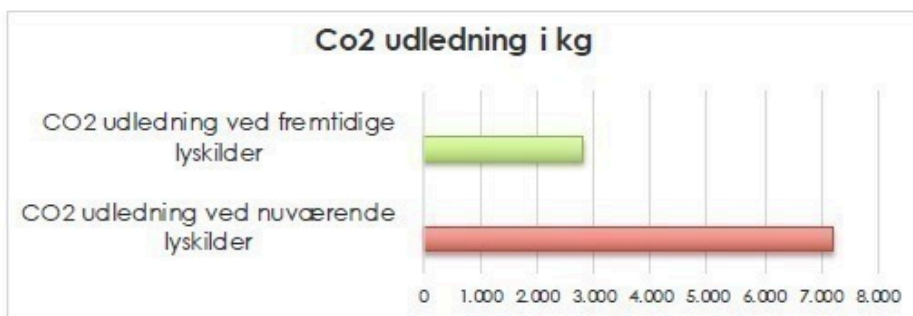
Forvaltningen har følgende bemærkninger til projekterne:

Stednr. 018098 - Der er etableret brandlukning mellem køkken og opholdsmiljø i to fællesarealer, for at sikre lovpligtig adskillelse til flugtvejsgang.

Stednr. 305097 - Der er udskiftet belysning til LED som følge af udfasning af lysstofrør, projektet er udført på Aulum Skoles SFO (Krudthuset). Udskiftningen har en betydning - både på forbruget af kwh, men også på Co2-udledningen svarende til nedenstående:

Forbrugs besparelse: 61 %

Co2 besparelse: 61 %

Stednr. 523097 - Der er udskiftet belysning til LED som følge af udfasning af lysstofrør, projektet er udført på Døgn og familiestøtte Herning, afd. Agerbo. Der er ikke blevet lavet specifikke beregninger på reduktioner i forbruget og Co2-udledning, men erfaringen viser, at der er reduktion på mellem 55 - 70 % i forbrug og Co2-udledning.

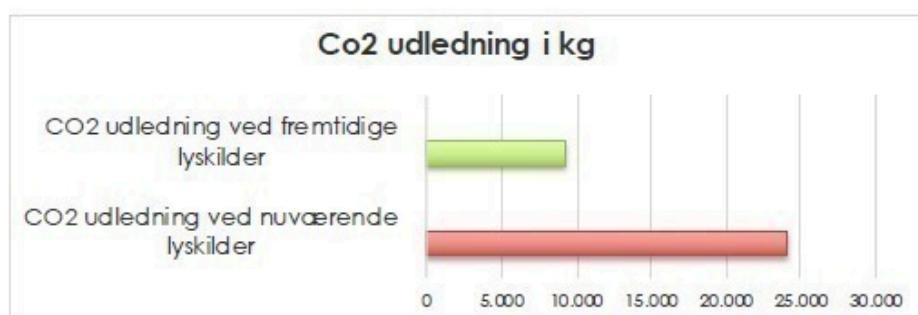
Stednr. 527094 - Der er udskiftet belysning til LED som følge af udfasning af lysstofrør, projektet er udført på plejecenter Vesterled og plejecenter Rosenlund.

Udskiftningen har en betydning - både på forbruget af kwh, men også på Co2-udledningen svarende til nedenstående:

Vesterled:

Forbrugs besparelse: **66 %**

Co2 besparelse: **62 %**

Rosenlund:

Forbrugs besparelse: **69 %**

Co2 besparelse: **69 %**

Stednr. 013097 - Der er udført maling og renovering af Aulum Mølle, samt mindre vedligeholdelsesopgaver på udlejningsejendom på Gyvelens kvarter, Gullestrup.

Økonomi

Der er samlet set et mindreforbrug på i alt 5.517 kr., der tilgår de likvide midler.

Anlægsregnskaberne vil blive optaget i Herning Kommunes årsregnskab for 2025 og godkendt sammen med det samlede årsregnskab.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø indstiller,

at anlægsregnskaberne godkendes.

Beslutning

Indstillingen er tiltrådt.

Punkt 214: Lukket: Politianmeldelse for manglende overdækning af møddingsplads mv.

09.17.00-P19-66-25

Punkt 215: Lukket: Meddelelser

00.22.04-P35-3-21

Punkt 216: Lukket: Køb af areal

13.06.01-P12-11-09